

OBWIESZCZENIE PREZESA PAŃSTWOWEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ

z dnia 15 listopada 1985 r.

w sprawie ogłoszenia ogólnych warunków ubezpieczenia umownego zwierząt, drobiu i zwierząt futerkowych od padnięcia i uboju z konieczności oraz ogólnych warunków ubezpieczenia pasiek i taryf składek za te ubezpieczenia.

1. Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 45, poz. 242) ogłasza się:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia umownego zwierząt od padnięcia i uboju z konieczności, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego obwieszczenia,
- 2) ogólne warunki ubezpieczenia drobiu od padnięcia i uboju z konieczności, stanowiące załącznik nr 2 do niniejszego obwieszczenia,
- 3) ogólne warunki ubezpieczenia zwierząt futerkowych od padnięcia i uboju z konieczności, stanowiące załącznik nr 3 do niniejszego obwieszczenia,
- 4) ogólne warunki ubezpieczenia pasiek, stanowiące załącznik nr 4 do niniejszego obwieszczenia,
- 5) taryfy składek za ubezpieczenia umowne zwierząt, stanowiące załącznik nr 5 do niniejszego obwieszczenia,

zatwierdzone uchwałami nr 23, nr 24, nr 25 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 3 października 1985 r., uchwałą nr 49 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 7 listopada 1985 r. i uchwałą nr 26 Rady Ubezpieczeniowej z dnia 3 października 1985 r.

2. Tracą moc:

- 1) ogólne warunki ubezpieczenia na wypadek padnięcia żywego inwentarza stanowiącego własność jednostek gospodarki społecznej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 14 listopada 1960 r. nr BP.RMU/255/60, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 1982 r. nr DMU/4030-29/82,
- 2) ogólne warunki ubezpieczenia na wypadek padnięcia żywego inwentarza stanowiącego własność rolniczych spółdzielni produkcyjnych, zatwierdzone de-

cyzją Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 1972 r. nr FR.RMU/4030-R/159/72, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 1982 r. nr DMU/4030-30/82,

- 3) ogólne warunki ubezpieczenia zwierząt od padnięcia stanowiących własność jednostek gospodarki nieuspołecznionej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 24 października 1970 r. nr FR/RMU/4030-7/70,
- 4) ogólne warunki ubezpieczenia trzody chlewnej od padnięcia stanowiącej własność jednostek gospodarki nieuspołecznionej, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 1972 r. nr FR.RMU/4030 R/160/72, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 1982 r. nr DMU/4030-31/82,
- 5) ogólne warunki dobrowolnego ubezpieczenia zwierząt na czas transportu, wystaw, wypasu i opasu, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 1968 r. nr BP/RMU/6003/284-67,
- 6) ogólne warunki dobrowolnego dodatkowego ubezpieczenia bydła i koni, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 1975 r. nr FR-GSU/4030-138/75, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 4 czerwca 1979 r. nr GSU/4030-37/79, z dnia 24 stycznia 1983 r. nr DMU/4030-19/83 i z dnia 23 grudnia 1983 r. nr DMU/4030-207/83,
- 7) ogólne warunki ubezpieczenia drobiu, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 12 czerwca 1981 r. nr GSU/4030-57/81, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 1982 r. nr DMU/4030-32/82,

- 8) ogólne warunki ubezpieczenia zwierząt futerkowych od padnięcia, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 7 sierpnia 1973 r. nr FR.GSU/4030-Z/125/73,
- 9) ogólne warunki dobrowolnego ubezpieczenia pasiek, zatwierdzone decyzją Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 1959 r. nr RMU/157/59,
- 10) taryfa składek za dobrowolne ubezpieczenia zwierząt, zatwierdzona decyzją Ministra Finansów z dnia 12 czerwca 1981 r. nr GSU/4031-58/81, ze zmianami zatwierdzonymi decyzją Ministra Finansów z dnia

24 stycznia 1983 r. nr DMU/4031-20/83 i z dnia 4 czerwca 1984 r. nr DMU/4031-101/83,

z tym że dotychczasowe ogólne warunki (pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9) i taryfę składek (pkt 10) stosuje się do umów zawartych przed wejściem w życie ogólnych warunków i taryf wymienionych w ust. 1 — do końca bieżącego okresu ubezpieczenia określonego w tych umowach.

3. Ogólne warunki i taryfy wymienione w ust. 1 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Prezes Państwowego Zakładu Ubezpieczeń: A. Adamski

Załączniki do obwieszczenia Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 15 listopada 1985 r. (poz. 310)

Załącznik nr 1

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA UMOWNEGO ZWIERZĄT OD PADNIĘCIA I UBOJU Z KONIECZNOŚCI

Postanowienia ogólne.

§ 1. Ogólne warunki ubezpieczenia umownego zwierząt od padnięcia i uboju z konieczności, zwane dalej „ogólnymi warunkami”, stosuje się do umów ubezpieczenia zwierząt, zawieranych przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) z jednostkami gospodarki społecznej i nieuspołecznionej oraz osobami fizycznymi, zwanymi dalej „ubezpieczającymi”.

Zakres ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem umownym od padnięcia lub uboju z konieczności mogą być objęte zwierzęta zdrowe i bez wad, nie podlegające ubezpieczeniu ustawowemu, a mianowicie:

- 1) konie, bydło, owce i kozy — w wieku od 6 miesięcy oraz trzoda chlewna — od wagi 15 kg,
- 2) inne zwierzęta, których ubezpieczenie nie jest regulowane odrębnymi warunkami ubezpieczenia.

2. Ubezpieczeniem umownym zwierząt od padnięcia lub uboju z konieczności mogą być również objęte podlegające ubezpieczeniu ustawowemu zdrowe i bez wad zarodowe konie i bydło oraz konie użytkowe w wieku od 2 do 16 lat i krowy w wieku do 10 lat. Zwierzęta te mogą być ubezpieczone na sumy dodatkowe ponad wartości normowe wynikające z ubezpieczenia ustawowego.

3. Ubezpieczeniem, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie mogą być objęte rozplodniki: buhaje i ogiery, nie mające świadectwa uznania.

4. Postanowienia szczególne ogólnych warunków ubezpieczenia umownego zwierząt od padnięcia lub uboju z konieczności określają wypadki, kiedy ubezpieczeniem może być objęte zwierzę chore lub z wadami.

§ 3. 1. Ubezpieczeniem umownym zwierząt od padnięcia lub uboju z konieczności objęte są szkody powstałe wskutek padnięcia lub uboju z konieczności zwierzęcia z powodu choroby albo wypadku.

2. Za szkody spowodowane przez:

- 1) chorobę zwierzęcia — uważa się również szkody powstałe w wyniku powikłań związanych z ciążą, porodem lub zabiegiem przeprowadzonym przez pracownika służby weterynaryjnej, to jest lekarza lub technika weterynarii, zatrudnionego w klinice weterynaryjnej wyższej szkoły rolniczej lub lecznicy weterynaryjnej średniej szkoły weterynaryjnej, państwowym zakładzie leczniczym dla zwierząt lub innym zakładzie leczniczym dla zwierząt, prowadzonym na podstawie zezwolenia terenowego organu administracji państwowej, a także lekarza weterynarii działającego w imieniu zrzeczenia przedsiębiorstw lub spółdzielni;
- 2) ubój z konieczności — uważa się ubój, który nastąpił, gdy pracownik służby weterynaryjnej stwierdził na piśmie, że:
  - a) nie było widoków na wyleczenie zwierzęcia i istniało uzasadnione prawdopodobieństwo padnięcia zwierzęcia w ciągu najbliższych 6 tygodni,
  - b) koń utracił całkowicie przydatność użytkową wskutek nieuleczalnej choroby lub wypadku,
  - c) agresywność zwierzęcia — w odniesieniu do koni i bydła — zagrażała życiu lub zdrowiu ludzi obsługujących to zwierzę,
  - d) w następstwie wypadku konieczne było skrócenie cierpień zwierzęcia lub ratowanie jego wartości rzeźnej (mięsa); w razie niemożności wezwania lub przybycia pracownika służby weterynaryjnej, oświadczenie stwierdzające konieczność uboju mogą złożyć na piśmie dwaj świadkowie.

§ 4. 1. Ubezpieczenie umowne zwierząt od padnięcia lub uboju z konieczności może być rozszerzone na szkody powstałe wskutek:

- 1) trwałej utraty przydatności do reprodukcji przez ogiery, buhaje, tryki, knury i kozy, wpisane do ksiąg zwierząt zarodowych,
- 2) całkowitej utraty mleczności u krow spowodowanej nieuleczalną chorobą,
- 3) utraty płodu i młodego przychowka u koni i bydła.

2. W zakresie rozszerzonego ubezpieczenia na wypadek trwałej utraty przydatności do reprodukcji przez zwierzęta wymienione w ust. 1 pkt 1 ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe wskutek tego, że ogiery, buhaje, tryki, knury i kozły z powodu choroby lub wypadku stały się nieprzydatne do reprodukcji.

3. W zakresie rozszerzonego ubezpieczenia na wypadek całkowitej utraty mleczności u krów (ust. 1 pkt 2) ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe wskutek tego, że krowa została skierowana do uboju z powodu całkowitej utraty mleczności wskutek nieuleczalnej choroby.

4. W zakresie rozszerzonego ubezpieczenia na wypadek utraty płodu i młodego przychówka (ust. 1 pkt 3) ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe wskutek tego, że:

- 1) płód przyszedł na świat niezżywy podczas porodu lub w wieku począwszy od 3 miesięcy został porzucony (poronienie),
- 2) płód w wieku począwszy od 3 miesięcy utracił życie wskutek padnięcia lub uboju z konieczności zwierzęcia matki z powodu choroby lub wypadku,
- 3) młode zwierzę w wieku do 180 dni, licząc od dnia porodu, padło lub zostało ubite z konieczności z powodu choroby lub wypadku.

5. Umowa ubezpieczenia z rozszerzonym zakresem ubezpieczenia (ust. 1) może być zawarta, jeżeli zwierzę zostało ubezpieczone w zakresie ryzyka zasadniczego (§ 3).

§ 5. 1. Ubezpieczeniem krótkoterminowym od padnięcia i uboju z konieczności mogą być objęte szkody powstałe:

- 1) wskutek trzebienia ogierów, buhajów, tryków i knurów,
- 2) wskutek operacji zwierząt,
- 3) w czasie transportu,
- 4) w czasie transportu i przebywania w bazie (zbiorczej lub rozdzielczej), tj. pomieszczeniu, które służy do przetrzymywania zwierząt, zabezpiecza je przed szkodliwymi wpływami atmosferycznymi i które jest położone w pobliżu miejsca załadowania zwierząt na środki lokomocji lub w pobliżu miejsca wylądowania,
- 5) w czasie wystawy,
- 6) w czasie wypasu lub opasu.

2. W zakresie krótkoterminowego ubezpieczenia ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe z powodu padnięcia lub uboju z konieczności zwierząt wskutek zdarzeń wymienionych w ust. 1, a ponadto w transporcie — szkody powstałe wskutek kradzieży lub rabunku.

3. Ubezpieczeniem krótkoterminowym od szkód, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3—6, mogą być objęte tylko zwierzęta zdrowe; ubezpieczeniem krótkoterminowym od szkód, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą być objęte zwierzęta ze schorzeniami stanowiącymi przedmiot operacji.

4. Ubezpieczenie krótkoterminowe może być zawarte niezależnie od ubezpieczenia zasadniczego (§ 3) i może dotyczyć stosownie do zawartego porozumienia jednego lub wielu transportów, wystaw i opasów.

5. Ubezpieczenie krótkoterminowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 3—6, powinno obejmować wszystkie zwierzęta tego samego gatunku wchodzące w skład transportowanej, wystawianej, wypasanej lub opasanej partii zwierząt.

§ 6. 1. Nie są objęte ubezpieczeniem umownym zwierząt od padnięcia lub uboju z konieczności następujące szkody:

- 1) powstałe wskutek chorób zaraźliwych objętych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, za które nie przyznano ubezpieczającemu pomocy pieniężnej ze środków przeznaczonych na zwalczanie tych chorób,
- 2) powstałe wskutek padnięcia lub uboju zwierzęcia z powodu starości,
- 3) powstałe wskutek działań wojennych,
- 4) powstałe wskutek uboju zwierzęcia w wyniku selekcji,
- 5) powstałe wskutek zdarzeń objętych innym ubezpieczeniem,
- 6) wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego albo osobę, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność,
- 7) wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, o których mowa w pkt 6, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach zasadom współżycia społecznego albo interesom gospodarki narodowej.

2. W ubezpieczeniach krótkoterminowych wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 3—6, poza ograniczeniami wymienionymi w ust. 1, ubezpieczeniem nie są objęte również szkody powstałe wskutek:

- 1) niezdolności zwierzęcia do transportu,
- 2) zmniejszenia wartości zwierząt w wyniku powierzchniowych uszkodzeń,
- 3) grypy i chorób dróg oddechowych trzody chlewnej o wadze poniżej 85 kg oraz cieląt, wynikłych z powodu transportu i przebywania w bazie zwierząt w okresie od 1 grudnia do 15 marca.

3. Ubezpieczenie nie obejmuje kosztów badania stanu zdrowia zwierząt, leczenia, sekcji oraz zaświadczeń związanych z ubezpieczeniem zwierząt. Objęte są natomiast ubezpieczeniem — w granicach sumy ubezpieczenia — koszty związane z zastosowaniem celowych środków zmierzających do uchronienia od zniszczenia pozostałości po szkodzie.

Suma ubezpieczenia.

§ 7. 1. Suma ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2, nie może być wyższa:

- 1) od 70% wartości ewidencyjnej wykazanej w bilansie rocznym, przy ubezpieczeniu zwierząt jednostek gospodarki uspołecznionej,
- 2) od 70% wartości rzeczywistej zwierzęcia w dniu zgłoszenia wniosku o ubezpieczenie zwierząt jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych.

2. Trzodę chlewną w tuczu jednostek gospodarki uspołecznionej i trzodę chlewną jednostek gospodarki nie uspołecznionej oraz osób fizycznych ubezpiecza się bez określenia sumy ubezpieczenia.

§ 8. 1. Dodatkową sumę ubezpieczenia zwierząt, o których mowa w § 2 ust. 2, stanowi kwota odpowiadająca różnicy pomiędzy 70% wartości rzeczywistej zwie-

rzęcia a normową wartością obowiązującą w województwie w ubezpieczeniu ustawowym, z zastrzeżeniem wynikającym z ust. 2 i 3.

2. Dodatkowa suma ubezpieczenia zwierząt użytkowych nie może przekroczyć normowej wartości obowiązującej w województwie w ubezpieczeniu ustawowym.

3. Przy rozszerzonym zakresie ubezpieczenia suma ubezpieczenia wynosi 70% wartości rzeczywistej zwierzęcia w dniu zgłaszania wniosku o ubezpieczenie w odniesieniu do ryzyk wymienionych w § 4 ust. 1.

§ 9. 1. Sumę ubezpieczenia w odniesieniu do zwierząt przeznaczonych na opas (§ 5 ust. 1 pkt 6) określa się w wysokości 70% wartości ubezpieczanych sztuk przewidywanej na koniec opasu według wagi i cen ustalonych w obowiązującym w dniu zawierania umowy ubezpieczenia cenniku skupu dla tej klasy żywca, jaką ubezpieczający zamierza uzyskać na koniec opasu.

2. Jeżeli ubezpieczający nie określi we wniosku o ubezpieczenie klasy i ceny, do ustalenia sumy ubezpieczenia należy przyjmować cenę I klasy za sztuki dostarczone z kontraktacji w okresie ważności umowy według obowiązującego cennika skupu zwierząt rzeźnych.

Ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 10. 1. Podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania stanowi suma ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 11, 12 i 14.

2. Jeżeli suma ubezpieczenia przewyższa 70% wartości rzeczywistej zwierzęcia bezpośrednio przed zachorowaniem lub wypadkiem, ustalonej przez pracownika służby weterynaryjnej lub PZU, z uwzględnieniem wieku, stanu umięśnienia oraz obowiązujących w kraju norm oceny wartości rzeźnej, użytkowej i hodowlanej zwierząt, do obliczenia odszkodowania przyjmuje się 70% wartości rzeczywistej zwierzęcia przed zachorowaniem lub wypadkiem.

§ 11. 1. W ubezpieczeniu zwierząt wymienionych w § 2 ust. 2 podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania stanowi dodatkowa suma ubezpieczenia.

2. Łączna suma stanowiąca podstawę do obliczenia odszkodowania z ubezpieczenia ustawowego i z ubezpieczenia na sumy dodatkowe (§ 2 ust. 2) może wynosić najwyżej 70% wartości rzeczywistej zwierzęcia bezpośrednio przed zachorowaniem lub wypadkiem, ustalonej z zachowaniem zasad określonych w § 10 ust. 2.

§ 12. Podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania za trzodę chlewną w tuczu w jednostkach gospodarki uspołecznionej oraz za trzodę chlewną w jednostkach gospodarki nie uspołecznionej i u osób fizycznych stanowi 70% wartości rzeźnej zwierzęcia.

§ 13. 1. Wartość rzeźną trzody chlewnej ustala się na podstawie wagi stwierdzonej podczas leczenia, sekcji albo przy odbiorze pozostałości po szkodzie oraz przeciętnej ceny skupu rzeźnej trzody chlewnej mięsno-słoninowej:

- 1) obowiązującej w dniu ustalenia odszkodowania — w odniesieniu do trzody chlewnej w tuczu w jednostkach gospodarki uspołecznionej,
- 2) obowiązującej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia — w odniesieniu do jednostek gospodarki nie

uspołecznionej i osób fizycznych; w razie podwyżki cen skupu trzody chlewnej mięsno-słoninowej, nowe ceny będą przyjmowane do obliczenia odszkodowania za szkody powstałe od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki, pod warunkiem jej opłacenia w PZU w ciągu miesiąca od daty zmiany cen.

2. Przeciętną cenę skupu trzody chlewnej mięsno-słoninowej ustala się na podstawie cen wszystkich klas podanych w cenniku skupu zwierząt rzeźnych dla sztuk kontraktowanych dostarczonych w uzgodnionym terminie, z wyłączeniem premii okresowych, dopłat i potrąceń.

§ 14. 1. Podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania dla zwierząt ubezpieczonych w czasie opasu (§ 5 ust. 1 pkt 6) stanowi 70% wartości zwierzęcia w dniu szkody, ustalonej na podstawie wagi zwierzęcia stwierdzonej podczas leczenia, sekcji albo przy odbiorze pozostałości po szkodzie oraz ceny 1 kg wagi żywej w klasie odpowiadającej stanowi odżywienia (umięśnienia), nie wyższej jednak od przyjętej do ustalenia sumy ubezpieczenia.

2. Odszkodowanie obliczone w myśl ust. 1 nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia.

§ 15. 1. Wysokość szkody z tytułu trwałej utraty przydatności do reprodukcji przez zwierzę (§ 4 ust. 1 pkt 1) ustala się przez odjęcie jego wartości po szkodzie od wartości zwierzęcia, jaką przedstawiało przed szkodą, nie wyższej jednak od wartości podanej w dokumencie ubezpieczenia.

2. Odszkodowanie oblicza się w takim procencie szkody, w jakim suma ubezpieczenia zwierzęcia (§ 7) pozostaje do wartości tego zwierzęcia podanej w dokumencie ubezpieczenia.

§ 16. Przy dodatkowym ubezpieczeniu płodu i młodego przychówka (§ 4 ust. 1 pkt 3) odszkodowanie wynosi:

- 1) za płód — 8% sumy ubezpieczenia zwierzęcia matki,
- 2) za młody przychówek — 70% kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy wartością rzeczywistą przed zachorowaniem lub wypadkiem a wartością pozostałości po szkodzie.

§ 17. 1. Od sumy stanowiącej podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania, z zastrzeżeniem ust. 2, odlicza się wartość pozostałości po szkodzie w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia pozostaje do wartości zwierzęcia określonej w dokumencie ubezpieczenia, a w odniesieniu do trzody chlewnej i bydła w opasie — 70% wartości pozostałości po szkodzie.

2. W ubezpieczeniu zwierząt na dodatkową sumę (§ 2 ust. 2) od sumy będącej podstawą do ustalenia wysokości odszkodowania odejmuje się:

- 1) kwotę, która stanowi różnicę pomiędzy 70% wartości pozostałości po szkodzie i kwotą odliczoną za pozostałości w ubezpieczeniu ustawowym, lub
- 2) kwotę stanowiącą 70% wartości pozostałości po szkodzie — w razie szkód, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Za wartość pozostałości po szkodzie uważa się kwotę uzyskaną ze sprzedaży zwierzęcia lub jego tuszy (mięsa, skóry) jednostce gospodarki uspołecznionej lub innej jednostce mającej uprawnienia do skupu zwierząt.

§ 18. 1. Wysokość odszkodowania obliczonego według § 10—16 zmniejsza się:

- 1) w razie nieudokumentowania sprzedaży pozostałości zwierzęcia ubitego z konieczności, z którego mięso zostało uznane za zdatne do spożycia, jednostce, o której mowa w § 17 ust. 3:
  - a) w odniesieniu do owiec i kóz — o 30%,
  - b) w odniesieniu do koni — o 40%,
  - c) w odniesieniu do bydła, z wyjątkiem młodego bydła rzeźnego — o 60%,
  - d) w odniesieniu do trzody chlewnej, młodego bydła rzeźnego i drobiu — o 80%,
- 2) w razie nieudokumentowania rachunkiem wydanym przez jednostkę gospodarki uspołecznionej sprzedaży skóry z padłych lub ubitych z konieczności:
  - a) koni, bydła, owiec i kóz — o wartość skóry I klasy według obowiązującego cennika skupu skór surowych,
  - b) zwierząt futerkowych ubezpieczonych na czas transportu albo wystawy (§ 5 ust. 1 pkt 3 i 5) — o wymieniony w tabeli procent przeciętnej wartości skóry I klasy; tę przeciętną wartość ustala się na podstawie cen skór I klasy, określonych w obowiązującym cenniku skupu skór surowych dla danego gatunku zwierząt futerkowych:

Gatunek zwierząt	Miesiąc powstania szkody	Zmniejszenie odszkodowania o % przeciętnej wartości skóry I klasy
lis i norki	styczeń, luty, listopad, grudzień	100
	marzec, październik	50
nutrie	styczeń luty, październik, listopad, grudzień	100
	marzec, wrzesień	50
	kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień	33

- 3) w razie nieudokumentowania przez ubezpieczającego odbioru zwłok zwierzęcia — w odniesieniu do koni, bydła, trzody chlewnej, owiec i kóz — przez zakład utylizacyjny lub nieudokumentowania ich zgłoszenia do zakładu utylizacyjnego bądź terenowego organu administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw rolnictwa stopnia podstawowego — o 3%.

2. Nie dokonuje się potrąceń z tytułu sprzedaży pozostałości zwierząt padłych lub ubitych z konieczności, z których mięso uznane zostało za niezdatne do spożycia, jeżeli ubezpieczający przedstawi:

- 1) pokwitowanie odbioru zwłok zwierzęcia przez zakład utylizacyjny lub udokumentuje ich zgłoszenie do zakładu utylizacyjnego bądź terenowego organu administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw rolnictwa stopnia podstawowego lub
- 2) protokół zakopania zwłok na polecenie pracownika służby weterynaryjnej, podpisany przez ubezpieczającego i 2 świadków.

§ 19. Za trzodę chlewną zarodową stanowiącą własność jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych odszkodowanie ustalone według § 12 i 13 pkt 2 zwiększa się zależnie od wagi zwierzęcia:

Waga zwierzęcia	Zwiększenie odszkodowania o
do 50 kg	75%
powyżej 50 kg do 100 kg	65%
powyżej 100 kg do 150 kg	50%
powyżej 150 kg do 200 kg	25%
powyżej 200 kg	10%

§ 20. W razie szkody spowodowanej chorobą zaraźliwą objętą przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, za którą została przyznana pomoc pieniężna ze środków przeznaczonych na zwalczanie tych chorób, PZU wypłaca odszkodowanie w wysokości różnicy między wartością szacunkową zwierzęcia ustaloną według zasad określonych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych a wysokością pomocy pieniężnej z budżetu Państwa. Różnica ta nie może przekroczyć kwoty odszkodowania obliczonego według § 10—19.

Początek i koniec odpowiedzialności PZU.

§ 21. 1. Odpowiedzialność PZU, z zastrzeżeniem § 24, rozpoczyna się:

- 1) w ubezpieczeniu zwierząt jednostek gospodarki uspołecznionej — piętnastego dnia po dniu złożenia w PZU wniosku o ubezpieczenie lub piętnastego dnia od dnia nabycia zwierzęcia w czasie trwania okresu ubezpieczenia, z tym że w stosunku do zwierząt chorych dopiero po ich wyzdrowieniu, stwierdzonym przez pracownika służby weterynaryjnej,
- 2) w ubezpieczeniu zwierząt jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych — piętnastego dnia po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż piętnastego dnia po dniu opłacenia przez ubezpieczającego całej należnej składki.

2. Za szkody spowodowane wypadkami lub szczepieniami zapobiegawczymi odpowiedzialność PZU rozpoczyna się:

- 1) w odniesieniu do jednostek gospodarki uspołecznionej — od dnia następnego po dniu złożenia pisemnego wniosku o ubezpieczenie lub od dnia następnego po dniu nabycia zwierzęcia w czasie trwania okresu ubezpieczenia,
- 2) w odniesieniu do jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych — od dnia następnego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia i opłaceniu całej należnej składki.

§ 22. 1. Odpowiedzialność PZU kończy się z upływem okresu ubezpieczenia podanego w dokumencie ubezpieczenia lub z chwilą wyzbycia się zwierzęcia albo odwołania go na rzeź.

2. PZU ponosi jednak odpowiedzialność w ciągu 30 dni po upływie okresu podanego w dokumencie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 24, jeżeli ubezpieczone zwierzę

rzę padnie lub zostanie ubite z konieczności z powodu choroby albo wypadku, powstałych przed upływem terminu ważności umowy ubezpieczenia.

§ 23. 1. W ubezpieczeniach zawieranych na okres roczny, w razie przedłużenia umowy ubezpieczenia na następny okres przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność PZU trwa bez przerwy.

2. W razie wznowienia umowy ubezpieczenia po upływie terminu ważności uprzednio zawartej umowy, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w terminie określonym w § 21.

§ 24. 1. Odpowiedzialność PZU z tytułu krótkoterminowych ubezpieczeń, o których mowa w § 5 ust. 1:

- 1) z tytułu ubezpieczeń określonych w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2 — rozpoczyna się od dnia dokonania trzebień lub operacji, nie wcześniej jednak niż 15 dnia po dniu wystawienia dokumentu ubezpieczenia i opłaceniu należnej składki, a kończy się z upływem podanego w dokumencie ubezpieczenia okresu ustalonego zgodnie z obowiązującą taryfą,
- 2) z tytułu ubezpieczeń określonych w § 5 ust. 1 pkt 3—5 — rozpoczyna się od dnia następnego po dniu wystawienia dokumentu ubezpieczenia i opłaceniu należnej składki, a kończy się w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia,
- 3) z tytułu ubezpieczenia określonego w § 5 ust. 1 pkt 6 — rozpoczyna się od 15 dnia po dniu wystawienia dokumentu ubezpieczenia i opłaceniu należnej składki, a kończy się w terminie określonym w dokumencie ubezpieczenia.

2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU, o której mowa w ust. 1, obejmuje szkody powstałe:

- 1) w ubezpieczeniu określonym w § 5 ust. 1 pkt 1 — od chwili rozpoczęcia trzebień,
- 2) w ubezpieczeniu określonym w § 5 ust. 1 pkt 2 — od chwili rozpoczęcia operacji,
- 3) w ubezpieczeniu w czasie transportu (§ 5 ust. 1 pkt 3) — od chwili ładowania zwierzęcia na środek lokomocji w miejscu ładowania do chwili wyładowania,
- 4) w ubezpieczeniu na czas transportu i przebywania w bazie (§ 5 ust. 1 pkt 4) bądź w czasie transportu i wystawy (§ 5 ust. 1 pkt 3 i pkt 5) — od chwili wyprowadzenia zwierzęcia ze stałego miejsca pobytu do chwili wprowadzenia na miejsce pobytu stałego lub przekazania nabywcy,
- 5) w ubezpieczeniu na czas wystawy (§ 5 ust. 1 pkt 5) — od chwili wprowadzenia zwierzęcia na teren wystawy do chwili jego wyprowadzenia,
- 6) w ubezpieczeniu w czasie wypasu lub opasu (§ 5 ust. 1 pkt 6) — od chwili rozpoczęcia wypasu lub opasu do chwili jego zakończenia.

Zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 25. 1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku (oferty) ubezpieczającego.

2. Wniosek o ubezpieczenie zwierząt powinien zawierać oświadczenie ubezpieczającego co do liczby, stanu zdrowia, wieku i wartości zwierząt, a w odniesieniu do trzody chlewnej — także co do wagi zwierząt zgłoszonych do ubezpieczenia, oraz określenie zakresu ubezpieczenia.

3. Do wniosku jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych powinna być dołączona opinia pracownika służby weterynaryjnej, stwierdzająca stan zdrowia ustalony badaniem klinicznym, wiek i wartość rzeczywistą zwierzęcia, maść i znaki szczególne, wystawiona w okresie 7 dni przed zgłoszeniem wniosku o ubezpieczenie.

4. PZU może odstąpić od żądania opinii pracownika służby weterynaryjnej w stosunku do zwierząt wymienionych w § 2 ust. 2, jeżeli ubezpieczenia będą pozyskiwane masowo podczas organizowanych w tym celu akcji w terminach ustalonych przez PZU lub w innych uzasadnionych wypadkach.

§ 26. W razie otrzymania wniosku sporządzonego wadliwie lub niezgodnie z ogólnymi warunkami, PZU zażąda niezwłocznie uzupełnienia lub zmiany wniosku; ubezpieczający obowiązany jest odpowiednio uzupełnić wniosek lub nadesłać nowy najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia otrzymania zawiadomienia PZU o stwierdzonych niedokładnościach we wniosku.

§ 27. PZU może odmówić ubezpieczenia wszystkich lub niektórych zwierząt zgłoszonych do ubezpieczenia, jeżeli nie odpowiadają one warunkom ubezpieczenia, uzasadniając powód odmowy na piśmie.

§ 28. 1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zwierząt zawiera się na okres 1 roku.

2. W porozumieniu z jednostką gospodarki uspołecznionej umowa ubezpieczenia może być zawarta na czas nie określony.

§ 29. 1. PZU stwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia przez wydanie ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.

2. Umowę uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia; jeżeli dokumentu nie doręczono w ciągu czternastu dni od daty otrzymania wniosku o ubezpieczenie (§ 25), umowę uważa się za zawartą z piętnastym dniem od otrzymania wniosku.

§ 30. 1. Ubezpieczający będący jednostką gospodarki uspołecznionej obowiązany jest zgłosić PZU wszystkie zwierzęta danego gatunku, według wartości ewidencyjnych wykazanych w bilansie rocznym; nie dotyczy to trzody chlewnej w tuczu oraz ubezpieczeń krótkoterminowych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 i 2.

2. Zwierzęta powinny być zgłaszane do ubezpieczenia ilościowo (bez specyfikacji poszczególnych sztuk), z podziałem jednak na gatunki ubezpieczonych zwierząt.

3. Trzoda chlewna w tuczu powinna być zgłaszana do ubezpieczenia w ogólnej liczbie sztuk z podaniem przewidywanej wartości trzody, która będzie wytuczona w ciągu roku.

4. Zwierzęta chore w dniu zgłoszenia wniosku o ubezpieczenie powinny być wyszczególnione na osobnym wykazie w sposób podany w ust. 1—3.

§ 31. 1. W razie zawierania przez jednostkę gospodarki uspołecznionej umowy ubezpieczenia na czas nie określony, okresem ubezpieczenia jest rok kalendarzowy.

2. Umowa ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, może być rozwiązana na wniosek ubezpieczającego lub PZU, zgłoszony drugiej stronie na 3 miesiące przed terminem zamierzonego rozwiązania umowy.

§ 32. 1. Wartości zwierząt podane we wniosku i ustalone zgodnie z § 30 obowiązują tylko na dany okres ubezpieczenia.

2. Ubezpieczający będący jednostką gospodarki uspołecznionej obowiązany jest corocznie, w nieprzekraczalnym terminie do 31 marca, przeprowadzić aktualizację ilościową i wartościową zwierząt ubezpieczonych i zgłosić PZU wniosek zawierający aktualną ilość i wartość ubezpieczonych zwierząt na nowy okres ubezpieczenia.

§ 33. Wniosek jednostki gospodarki nie uspołecznionej i osoby fizycznej o ubezpieczenie trzody chlewnej lub owiec powinien obejmować wszystkie odpowiadające warunkom danego ubezpieczenia sztuki tych zwierząt.

Prawa i obowiązki stron.

§ 34. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie lub innym zdarzeniu powodującym obowiązek świadczenia.

2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. PZU może wstrzymać wypłatę odszkodowania do zakończenia postępowania karnego prawomocnym orzeczeniem, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że szkoda została spowodowana przestępstwem popełnionym przez ubezpieczającego lub osoby, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

4. Jeżeli ubezpieczający uprawniony do otrzymania odszkodowania nie zgadza się z ustaleniami jednostki organizacyjnej PZU co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy przez bezpośrednio nadrzędną jednostkę organizacyjną PZU.

5. PZU jest obowiązany poinformować ubezpieczającego uprawnionego do odszkodowania o terminie wymienionym w ust. 4 oraz wskazać jednostkę organizacyjną, do której może być wniesione żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy. W razie niepoinformowania przewidzianym w ust. 4 termin nie biegnie.

6. Nadrzędna jednostka organizacyjna jest obowiązana rozpatrzyć sprawę i zawiadomić o wyniku ubezpieczającego uprawnionego do odszkodowania w terminie 30 dni od otrzymania jego wniosku.

7. Ubezpieczający będący osobą fizyczną, jednostką gospodarki nie uspołecznionej lub jednostką gospodarki uspołecznionej nie podlegającą państwowemu arbitrażowi gospodarczemu może również dochodzić roszczenia na drodze sądowej bez zachowania trybu, o którym mowa w ust. 4—6, jednak nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia roszczenia do PZU.

8. Jeżeli ubezpieczającym jest jednostka gospodarki uspołecznionej podlegająca państwowemu arbitrażowi gospodarczemu, może dochodzić roszczenia w drodze postępowania arbitrażowego nie wcześniej niż po rozpatrzeniu roszczenia przez nadrzędną jednostkę organizacyjną PZU, chyba że nie został przez nią zachowany termin określony w ust. 6.

§ 35. 1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU wypłacił tylko część odszkodowania, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.

2. Nie przechodzą na PZU roszczenia przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

3. Jeżeli szkoda została spowodowana nieumyślnie, PZU może w uzasadnionych społecznie lub gospodarczo wypadkach ograniczyć roszczenie albo odstąpić od dochodzenia roszczenia.

4. Jeżeli ubezpieczający bez zgody PZU zrzekł się roszczenia do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PZU może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu przez PZU odszkodowania, PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

§ 36. 1. Niezależnie od obowiązków wynikających z innych przepisów ubezpieczający obowiązany jest:

- 1) opłacać składkę za ubezpieczenie według zasad i stawek określonych w taryfach składek za ubezpieczenia umowne zwierząt,
- 2) przestrzegać podstawowych zasad pielęgnacji, żywienia i użytkowania zwierząt,
- 3) stosować się do przepisów w sprawie zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych oraz niezwłocznie zgłaszać pojawienie się takich wypadków pracownikowi służby weterynaryjnej lub terenowemu organowi administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw rolnictwa stopnia podstawowego, a w razie wypadku lub choroby zwierzęcia — wezwać niezwłocznie pracownika służby weterynaryjnej i zastosować się do jego zaleceń,
- 4) w razie uboju zwierzęcia — poddać mięso badaniu przez uprawnionego pracownika służby weterynaryjnej,

- 5) w razie padnięcia zwierzęcia — niezwłocznie zawiadomić pracownika służby weterynaryjnej w celu ustalenia przyczyny padnięcia,
- 6) oznakować lub ułatwić PZU oznakowanie zwierząt (nie dotyczy koni), jeśli nie mają one oznakowania (kolczyki, tatuaż itp.) umożliwiającę ich identyfikację w razie powstania szkody; w uzasadnionych wypadkach PZU może odstąpić od żądania oznakowania ubezpieczonych zwierząt,
- 7) umożliwić PZU w każdym czasie oględziny ubezpieczonych zwierząt i zbadanie warunków, w jakich przebywają,
- 8) ułatwić PZU wykonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności, rozmiaru szkody i jej przyczyn oraz udzielić żądanych wyjaśnień,
- 9) stosować się do obowiązujących przepisów przewozowych i weterynaryjnych,
- 10) niezwłocznie po powstaniu szkody, z zastrzeżeniem ust. 2, dostarczyć PZU:
  - a) zgłoszenie szkody na formularzu PZU,
  - b) sporządzoną na formularzu PZU opinię pracownika służby weterynaryjnej leczącego zwierzę, przeprowadzającego sekcję zwłok zwierzęcia lub przeprowadzającego poubojowe badanie mięsa,
  - c) rachunek wydany przez jednostkę gospodarki uspołecznionej lub inną jednostkę mającą uprawnienia do skupu zwierząt za zakupione od poszkodowanego pozostałości (§ 17 ust. 3),
  - d) dokumenty, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 i ust. 2.

2. Jednostka gospodarki uspołecznionej, która zawarła umowę ubezpieczenia zwierząt na czas nie określony (§ 28 ust. 2), obowiązana jest w okresie kwartału — nie później niż w ciągu 14 dni po upływie kwartału — dostarczyć PZU protokół uboju z konieczności (padnięcia) inwentarza żywego oraz zgłoszenie szkody na specjalnym druku PZU potwierdzone podpisami pracownika służby weterynaryjnej, głównego księgowego i dyrektora jednostki zgłaszającej szkodę. W zgłoszeniu szkody należy wykazać numer rachunku i kwotę uzyskaną za skórę zwierzęcia.

§ 37. W razie powstania szkody z powodu trwałej utraty przydatności do reprodukcji (§ 4 ust. 1 pkt 1), ubezpieczający składa komisyjny protokół, stwierdzający całkowitą i trwałą utratę przydatności do reprodukcji

oraz określający wartość zwierzęcia po utracie przydatności do reprodukcji. W razie sprzedaży zwierzęcia, ubezpieczający składa również rachunek ze sprzedaży zwierzęcia lub pozostałości po nim.

§ 38. W razie powstania szkody z powodu utraty życia przez płód (§ 4 ust. 1 pkt 3), ubezpieczający składa opinię pracownika służby weterynaryjnej określającą wiek płodu w dniu powstania szkody. Jeżeli pracownik służby weterynaryjnej nie był obecny przy porodzie lub poronieniu, ubezpieczający obowiązany jest spowodować na swój koszt dokonanie oględzin płodu przez pracownika służby weterynaryjnej w celu ustalenia wieku płodu i przyczyny powstania szkody.

§ 39. W razie powstania szkody w czasie transportu (§ 5 ust. 1 pkt 3 i 4), poza dokumentami wymienionymi w § 36 ust. 1 pkt 10, ubezpieczający obowiązany jest złożyć PZU protokół stwierdzający padnięcie lub ubicie z konieczności zwierzęcia i ewentualnie przyczynę szkody, podpisany przez przedstawiciela jednostki dokonującej transportu lub funkcjonariusza MO, oraz protokół uszkodzenia przesyłki, jeżeli szkoda nastąpiła z winy jednostki dokonującej transportu.

§ 40. 1. PZU może odmówić odszkodowania, jeżeli niewykonanie obowiązków określonych w § 36 ust. 1 pkt 2, 3 i 9 nastąpiło z winy umyślnej ubezpieczającego i było wyłączną przyczyną powstania szkody.

2. Jeżeli zawinione niewykonanie przez ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków określonych w § 36 ust. 1 pkt 2—5 i pkt 9 przyczyniło się do powstania szkody i miało wpływ na jej rozmiar, PZU może zmniejszyć odszkodowanie o 50%.

3. PZU może jednak odmówić odszkodowania, w razie gdy na skutek niewykonania przez ubezpieczającego obowiązków (§ 36) niemożliwe jest ustalenie przyczyny szkody lub jej rozmiaru albo zidentyfikowanie sztuki, której dotyczy szkoda, ze sztuką ubezpieczoną.

Postanowienia końcowe.

§ 41. W porozumieniu z ubezpieczającym mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach. Postanowienia te nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Załącznik nr 2

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA DROBIU OD PADNIĘCIA I UBOJU Z KONIECZNOŚCI

Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Ogólne warunki ubezpieczenia drobiu, zwane dalej ogólnymi warunkami, stosuje się do umów ubezpieczenia drobiu zawieranych przez Państwowy Zakład Ubezpieczeń (PZU) z jednostkami gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej oraz osobami fizycznymi, zwanymi dalej ubezpieczającymi.

2. Ubezpieczającym może być właściciel drobiu albo jednostka upoważniona na podstawie odrębnych przepisów do kontraktacji drobiu, zwana kontraktującym.

3. Kontraktujący zawierający umowę ubezpieczenia obowiązany jest ubezpieczyć cały kontraktowany drób w chowie fermowym. Ubezpieczenie to jest ubezpieczeniem na rzecz osoby trzeciej i zwane jest ubezpieczeniem powszechnym.

4. Umowa ubezpieczenia powszechnego zawierana jest z kontraktującym z udziałem organizacji społecznej producentów drobiu i ma formę pisemną. Umowa taka może obejmować swoim zasięgiem teren całego kraju albo określony teren jednego lub więcej województw.

5. W rozumieniu niniejszych ogólnych warunków za pracownika służby weterynaryjnej uważa się lekarza lub technika weterynarii zatrudnionego w klinice weterynaryjnej wyższej szkoły rolniczej lub lecznicy weterynaryjnej średniej szkoły weterynaryjnej, państwowym zakładzie leczniczym dla zwierząt lub innym zakładzie leczniczym dla zwierząt, prowadzonym na podstawie zezwolenia terenowego organu administracji państwowej, a także lekarza weterynarii działającego w imieniu zrzeszenia przedsiębiorstw lub spółdzielni.

Zakres ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem od padnięcia i uboju z konieczności może być objęty następujący zdrowy drób w chowie fermowym:

- 1) kurczęta, kaczęta, indyczęta i gąsienki — na okres tuczu albo odchowu na nioski;
- 2) kury dorosłe typu mięsnego i nieśnego — przeznaczone na produkcję jaj wylęgowych lub konsumpcyjnych;
- 3) kaczki, gęsi i indyki — przeznaczone na produkcję jaj wylęgowych.

2. Ubezpieczeniem obejmuje się całą partię drobiu, bez uwzględnienia liczby sztuk przewidzianych przez zakłady drobiarskie na bonifikacie.

§ 3. 1. Ubezpieczeniem drobiu od padnięcia i uboju z konieczności objęte są szkody powstałe wskutek:

- 1) choroby lub wypadku, w tym kanibalizmu,
- 2) ognia, powodzi, lawiny, gradu, zapadania lub usuwania się ziemi, wybuchu, upadku pojazdu powietrznego, huraganu, uderzenia piorunu lub wydostania się wody z urządzeń kanalizacyjnych.

2. Za szkody spowodowane przez:

- 1) kanibalizm — uważa się szkody powstałe przez wzajemne okaleczenie się i zjadanie się przez ptaki należące do tego samego stada i wieku,
- 2) ubój z konieczności — uważa się ubój, który nastąpił, jeżeli pracownik służby weterynaryjnej stwierdził na piśmie, że nie było widoków na wyleczenie drobiu i istniało uzasadnione prawdopodobieństwo jego padnięcia w ciągu najbliższych 6 tygodni albo że w związku z chorobą lub wypadkiem ubój był konieczny w celu ratowania wartości rzeźnej,
- 3) ogień — uważa się szkody powstałe w wyniku działania ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
- 4) powódź — uważa się szkody spowodowane zalaniem terenu w wyniku podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących oraz w wyniku nadmiernych opadów atmosferycznych, a także spływem wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
- 5) lawinę — uważa się szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania się lub staczania mas śniegu, lodu, skał lub kamieni ze zboczy górskich,

- 6) grad — uważa się szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego w postaci bryłek lodu,
- 7) zapadanie się ziemi — uważa się szkody powstałe wskutek obniżania się terenu z powodu zawałenia się podziemnych pustych przestrzeni gruntów,
- 8) usuwanie się ziemi — uważa się szkody powstałe wskutek ruchu ziemi na stokach,
- 9) wybuch — uważa się szkody powstałe w wyniku gwałtownej zmiany stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień,
- 10) upadek pojazdu powietrznego — uważa się szkody powstałe wskutek katastrofy bądź przymusowego lądowania samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także spowodowane upadkiem ich części lub przewożonego ładunku,
- 11) huragan — uważa się liczne szkody spowodowane gwałtowną wichurą; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane huraganem, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono skutki działania gwałtownej wichury albo rodzaj szkody i jej rozmiary świadczą o działaniu wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/s.

§ 4. Ubezpieczenie drobiu, o którym mowa w § 3 ust. 1, może być na wniosek ubezpieczającego rozszerzone na szkody powstałe w wyniku nie zawnionych przez ubezpieczającego przerw w dopływie prądu.

§ 5. 1. Nie są objęte ubezpieczeniem drobiu od padnięcia lub uboju z konieczności następujące szkody:

- 1) w wysokości 10% początkowego stanu liczbowego otrzymanych przez ubezpieczającego piskląt (kurcząt, kacząt, indycząt, gąsienki) do tuczu,
- 2) w wysokości 15% początkowego stanu liczbowego:
  - a) otrzymanych przez ubezpieczającego piskląt (kurcząt, kacząt, indycząt i gąsienki) do odchowu na nioski,
  - b) dorosłego drobiu do produkcji jaj w każdym rocznym okresie ubezpieczenia,
- 3) spowodowane brakiem paszy, niezależnie od przyczyn, które ten brak spowodowały,
- 4) powstałe wskutek kradzieży,
- 5) powstałe w wyniku przerw w dopływie prądu, z wyjątkiem postanowienia § 4,
- 6) powstałe wskutek chorób zaraźliwych objętych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, za które nie przyznano ubezpieczającemu pomocy pieniężnej ze środków przeznaczonych na zwalczanie tych chorób,
- 7) za które odpowiedzialność cywilną ponosi „Poldrob”, „Bacutil” lub inne przedsiębiorstwo,

- 8) powstałe wskutek uboju drobiu w wyniku selekcji,
- 9) powstałe wskutek zmniejszenia nieśności,
- 10) powstałe wskutek zmniejszenia wartości ubezpieczonego drobiu z powodu przekwalifikowania:
  - a) młodzięży przeznaczonej dotychczas do odchowu na nioski — na tucz,
  - b) kur (nioski i młodzięży) przeznaczonych dotychczas na produkcję jaj wylęgowych — na nioski jaj spożywczych,
- 11) wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego albo osobę, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność,
- 12) wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, o których mowa w pkt 11, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach zasadom współżycia społecznego albo interesom gospodarki narodowej.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje kosztów badania stanu zdrowia drobiu, leczenia, sekcji oraz zaświadczeń związanych z ubezpieczeniem drobiu. Objęte są natomiast ubezpieczeniem — w granicach sumy ubezpieczenia — koszty związane z zastosowaniem celowych środków zmierzających do uchronienia od zniszczenia pozostałości po szkodzie.

Suma ubezpieczenia i ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 6. 1. Sumę ubezpieczenia stanowi 70% wartości ubezpieczonego drobiu. Wartość drobiu ustala się, mnożąc liczbę ubezpieczonych sztuk przez wartość jednej sztuki.

2. Wartość jednej sztuki oblicza się przez przemnożenie wagi podanej w części A ogólnych warunków przez przeciętną cenę jednego kilograma kontraktowanego drobiu określoną przez zakłady drobiarskie. Jako wartość jednej sztuki, z wyjątkiem drobiu w tuczu, może być przyjęta wartość podana przez terenowe zakłady drobiarskie.

3. Sumę ubezpieczenia jednej sztuki stanowi 70% jej wartości.

§ 7. 1. Odszkodowanie za drób, z zastrzeżeniami postanowień ust. 2 i 3 oraz § 9, ustala się, mnożąc liczbę padłego lub ubitego z konieczności drobiu w okresie ubezpieczenia przez procent sumy ubezpieczenia jednej sztuki wynikający z tabel zawartych w części B lub C ogólnych warunków.

2. Jeżeli przeciętna wartość 1 sztuki sprzedanego drobiu z wytuczonej partii jest niższa od wartości przyjmowanej do ubezpieczenia, do obliczenia odszkodowania zamiast sumy ubezpieczenia jednej sztuki przyjmuje się 70% przeciętnej wartości sprzedanej sztuki.

3. W wypadku sztuk charłacznych, gdy przeciętna waga drobiu (padłego, zlikwidowanego lub wybitego) nie przekracza:

- 1) w odniesieniu do kur i kaczek — 0,8 kg,
  - 2) w odniesieniu do gęsi i indyków — 2,5 kg.
- do obliczenia odszkodowania przyjmuje się procent sumy

ubebezpieczenia dla bezpośrednio wyższej grupy wiekowej niż grupa odpowiadająca faktycznej wadze drobiu. Waga tego drobiu powinna być ustalona w drodze zważenia każdej partii drobiu.

4. Z odszkodowania ustalonego zgodnie z postanowieniami ust. 1—3 dokonuje się potrąceń pozostałości po szkodzie w wysokości 70% wartości pozostałości. Potrąceń tych nie dokonuje się, jeżeli ubezpieczający dostarczy padły drób do właściwego zakładu utylizacyjnego lub punktu zbiorczego i przedstawi pokwitowanie odbioru albo protokół określający liczbę zakopanego (zniszczonego) drobiu. W razie nieudokumentowania tych faktów odszkodowanie zmniejsza się o 80%.

§ 8. W razie szkody spowodowanej chorobą zaraźliwą objętą przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych, za którą została przyznana pomoc pieniężna ze środków przeznaczonych na zwalczanie tych chorób, PZU wypłaca odszkodowanie w wysokości różnicy między wartością szacunkową drobiu ustaloną według zasad określonych przepisami o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych a wysokością pomocy pieniężnej z budżetu państwa. Różnica ta nie może przekroczyć kwoty odszkodowania obliczonego według § 7.

§ 9. Jeżeli w czasie trwania ubezpieczenia podwyższone zostaną ceny skupu drobiu, a ubezpieczający w ciągu 14 dni od daty zmiany cen opłaci dodatkową składkę od sumy ubezpieczenia, ustalonej z uwzględnieniem nowych cen, do obliczenia odszkodowania, od dnia następnego po opłaceniu składki, będzie przyjmowana zwiększona suma ubezpieczenia.

Zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 10. 1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku (oferty) ubezpieczającego, w którym powinny być podane:

- 1) imię, nazwisko i adres ubezpieczającego,
- 2) gatunek drobiu i kierunek jego produkcji,
- 3) przewidywany termin wstawienia drobiu do chowu lub do tuczu,
- 4) przewidywana do wstawienia liczba drobiu, a w wypadku niosek — liczba drobiu wchodząca w okres nieśności.

2. Równocześnie z wnioskiem o ubezpieczenie ubezpieczający powinien przedstawić kartę producenta, ewentualnie kartę odchowu lub kartę nieśności, w której ewidencjonowane będą padnięcia drobiu i selekcja oraz wpisywane wizyty pracownika służby weterynaryjnej. Na karcie PZU określa datę wystawienia dokumentu ubezpieczenia.

3. Jeżeli w okresie odchowu na nioski drób nie był ubezpieczony albo gdy nioski zostały nabyte od innego hodowcy, do wniosku o ubezpieczenie niosek należy dołączyć opinię pracownika służby weterynaryjnej o stanie zdrowia tego drobiu, wystawioną w okresie 7 dni przed rozpoczęciem chowu niosek.

§ 11. Umowa ubezpieczenia może być zawarta:

- 1) w ubezpieczeniu na tucz i odchów młodzieży — nie później niż w dniu poprzedzającym odbiór piskląt,
- 2) w ubezpieczeniu niosek — nie później niż w dniu zakończenia odchovu młodzieży lub w dniu poprzedzającym zakup niosek.

§ 12. 1. PZU stwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia przez wydanie ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia (polis).
2. PZU może odmówić ubezpieczenia drobiu, jeżeli drób nie odpowiada warunkom ubezpieczenia, uzasadniając powód odmowy na piśmie.

§ 13. 1. Odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w ubezpieczeniu jednostek gospodarki uspołecznionej następnego dnia po dniu złożenia wniosku o ubezpieczenie, a w ubezpieczeniu jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych — następnego dnia po dniu wystawienia dokumentu ubezpieczenia i opłaceniu całej należnej składki (§ 16 ust. 1 pkt 1), nie wcześniej jednak niż:

- 1) od daty wstawienia piskląt — w ubezpieczeniu drobiu w tuczu i w odchowie,
- 2) od daty rozpoczęcia chowu niosek — w ubezpieczeniu niosek.

2. Odpowiedzialność PZU kończy się z dniem wyzbycia się drobiu albo oddania do uboju, nie później jednak niż z upływem okresu ubezpieczenia określonego w ust. 3.

3. Okres ubezpieczenia drobiu wynosi:

1) drobiu tuczonego:

- 56 dni — kurcząt i kaczek,
- 35 dni — kaczek w tuczu kooperacyjnym,
- 91 dni — kaczek piżmowych,
- 112 dni — indyków do 5 kg,
- 168 dni — indyków do 12 kg,
- 98 dni — gęsi do tuczu po jednym podskubie,
- 126 dni — gęsi tuczonych po jednym podskubie,
- 147 dni — gęsi do tuczu po dwóch podskubach,
- 175 dni — gęsi tuczonych po dwóch podskubach,

2) młodzieży w odchowie na nioski:

- 168 dni — kur niosek typu mięsnego na jaja wylęgowe,
- 154 dni — kur niosek typu nieśnego na jaja wylęgowe,
- 140 dni — kur niosek na jaja spożywcze,
- 224 dni — indyków niosek na jaja wylęgowe,
- 182 dni — gęsi niosek na jaja wylęgowe,
- 168 dni — kaczek niosek na jaja wylęgowe,
- 216 dni — kaczek piżmowych na jaja wylęgowe,

3) niosek:

- 280 dni — kur typu mięsnego na jaja wylęgowe,
- 252 dni — indyków na jaja wylęgowe,
- 392 dni — kur niosek na jaja spożywcze,
- 12 miesięcy — pozostałych gatunków i kierunków użytkowania niosek (kaczek, kur i gęsi).

Prawa i obowiązki stron.

§ 14. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie lub innym zdarzeniu powodującym obowiązek świadczenia.

2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. PZU może wstrzymać wypłatę odszkodowania do zakończenia postępowania karnego prawomocnym orzeczeniem, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że szkoda została spowodowana przestępstwem popełnionym przez ubezpieczającego lub osoby, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

4. Jeżeli ubezpieczający uprawniony do otrzymania odszkodowania nie zgadza się z ustaleniami jednostki organizacyjnej PZU co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy przez bezpośrednio nadrzędną jednostkę organizacyjną PZU.

5. PZU jest obowiązany poinformować ubezpieczającego uprawnionego do odszkodowania o terminie wymienionym w ust. 4 oraz wskazać jednostkę organizacyjną, do której może być wniesione żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy. W razie niepoinformowania przewidziany w ust. 4 termin nie biegnie.

6. Nadrzędna jednostka organizacyjna jest obowiązana rozpatrzyć sprawę i zawiadomić o wyroku ubezpieczającego uprawnionego do odszkodowania w terminie 30 dni od otrzymania jego wniosku.

7. Ubezpieczający będący jednostką gospodarki nie uspołecznionej, osobą fizyczną albo jednostką gospodarki uspołecznionej nie podlegającą państwowemu arbitrażowi gospodarczemu może dochodzić roszczenia w drodze sądowej bez zachowania trybu, o którym mowa w ust. 4—6, jednak nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia roszczenia do PZU.

8. Jeżeli ubezpieczającym jest jednostka gospodarki uspołecznionej podlegająca państwowemu arbitrażowi gospodarczemu, może ona dochodzić roszczenia w drodze postępowania arbitrażowego nie wcześniej niż po rozpatrzeniu roszczenia przez nadrzędną jednostkę PZU, chyba że nie został zachowany przez nią termin określony w ust. 6.

§ 15. 1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenie ubezpieczającego przechodzi do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU wypłacił tylko część odszkodowania, ubezpieczającemu przysługują co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.

2. Nie przechodzą na PZU roszczenia przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

3. Jeżeli szkoda została spowodowana nieumyślnie, PZU może w uzasadnionych społecznie lub gospodarczo przypadkach ograniczyć roszczenie albo odstąpić od dochodzenia roszczenia.

4. Jeżeli ubezpieczający bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PZU może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu przez PZU odszkodowania, PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

§ 16. 1. Niezależnie od obowiązków wynikających z innych przepisów ubezpieczający obowiązany jest:

- 1) opłacać składkę za ubezpieczenie według zasad i stawek określonych w taryfach składek za ubezpieczenia umowne zwierząt,
- 2) wezwać pracownika służby weterynaryjnej w każdym wypadku zachorowań lub padnięć drobiu,
- 3) w razie zachorowania lub wystąpienia padnięć drobiu w pierwszych dniach tuczu (odchowu), najpóźniej w okresie pięciu dni od wstawienia piskląt, wezwać pracownika służby weterynaryjnej w celu ustalenia przyczyn zachorowań i padnięć drobiu oraz pobrania odpowiednich prób i przekazania ich do przeprowadzenia badań przez zakład higieny weterynaryjnej, Państwową Inspekcję Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych lub odpowiedni instytut; powinno to nastąpić w szczególności w razie stwierdzenia przez pracownika służby weterynaryjnej, że zachorowania (padnięcia) powstały na skutek wad lub chorób piskląt przenoszonych przez jaja wylęgowe lub przez zakłady drobiarskie, na skutek salmonelozы ujawnionej w ciągu pięciu dni tuczu (chowu), nie wchłoniętych pęcherzyków żółtkowych, nie zagojonej popowiny i innych wad będących następstwem złej techniki lęgów lub że zachorowania powstały wskutek złej jakości pasz,
- 4) dopilnować, aby lekarz weterynarii dokonał po każdej wizycie odpowiedniego wpisu w karcie producenta, z uwzględnieniem rozpoznania i zaleceń,
- 5) przestrzegać zasad pielęgnacji, żywienia i utrzymania drobiu,
- 6) ułatwić PZU w każdym czasie oględziny ubezpieczonego drobiu i zbadanie warunków, w jakich przebywa,
- 7) stosować się do przepisów w sprawie zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych oraz niezwłocznie zgłaszać pojawienie się takich przypadków pracownikowi służby weterynaryjnej lub terenowemu organowi administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw rolnictwa stopnia podstawowego, a w razie wypadku lub choroby drobiu — wezwać niezwłocznie pracownika służby weterynaryjnej i stosować się do jego zaleceń,

8) prowadzić na bieżąco trwałym zapisem, czytelnie oraz bez skreśleń i poprawek kartę producenta (§ 10 ust. 2) i podawać w niej każdego dnia w oddzielnych pozycjach liczbę padnięć i wybrakowań.

2. Niezwłocznie, najpóźniej w ciągu 7 dni: po powstaniu szkody polegającej na padnięciu wszystkich sztuk drobiu, po odbiorze przez zakłady drobiarskie drobiu tuczonego, po zakończeniu odchowu młodzieży albo po upływie okresu ubezpieczenia drobiu dorosłego przeznaczonego na produkcję jaj, ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć PZU:

- 1) zaświadczenie z zakładu drobiarskiego o liczbie zakupionych piskląt lub niosek, dacie zakupu oraz liczbie odstawionego drobiu do zakładów drobiarskich,
- 2) oryginał karty producenta,
- 3) protokoły podpisane przez poszkodowanego i dwóch świadków nie będących pracownikami fermy, potwierdzające liczbę padłego drobiu oraz fakt jego zakołpania (zniszczenia), albo dokument wystawiony przez zakład utylizacyjny, potwierdzający liczbę i ogólną wagę drobiu, datę padnięcia drobiu i jego odbioru,
- 4) opinię wystawioną przez pracownika służby weterynaryjnej albo tę opinię i orzeczenie zakładu higieny weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych lub odpowiedniego instytutu o przyczynie powstania szkody (ust. 1 pkt 2 i 3),
- 5) potwierdzenie wartości pozostałości po szkodzie (rachunek ze sprzedaży pozostałości po szkodzie),
- 6) przy rozszerzonym ubezpieczeniu określonym w § 4 — potwierdzenie przerw w dostawie prądu przez przedsiębiorstwo energetyczne z podaniem przyczyn tych przerw.

§ 17. 1. PZU może odmówić odszkodowania, jeżeli niewykonanie obowiązków określonych w § 16 ust. 1 pkt 2, 3, 5 i 7 nastąpiło z winy umyślnej ubezpieczającego i było wyłączną przyczyną powstania szkody.

2. Jeżeli zawinione niewykonanie przez ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków określonych w § 16 ust. 1 pkt 2, 3, 5, 7 i 8 przyczyniło się do powstania szkody i miało wpływ na jej rozmiar, PZU może zmniejszyć odszkodowanie o 50%.

3. PZU może jednak odmówić odszkodowania, w razie gdy na skutek niewykonania przez ubezpieczającego obowiązków (§ 16) niemożliwe jest ustalenie przyczyny szkody lub jej rozmiaru.

4. W razie nieopłacenia składki za ubezpieczenie drobiu dodatkowo wstawionego ponad liczbę podaną przy zawieraniu umowy ubezpieczenia (§ 10 ust. 1), odszkodowanie zmniejsza się w procencie wynikającym ze stosunku drobiu dodatkowo wstawionego do liczby drobiu padłego wchodzącego w zakres odpowiedzialności PZU.

Postanowienia końcowe.

§ 18. W porozumieniu z ubezpieczającym mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach. Postanowienia te nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Część A ogólnych warunków

Waga drobiu przyjmowana do ustalenia sumy ubezpieczenia (§ 6).

D r ó b	Przeciętna waga 1 sztuki w kg		
		1	2
Tuczony:			
kurczęta	1,6	indyki	6,0
kaczki w pełnym tuczu	2,2	kaczki	2,4
kaczki w tuczu kooperacyjnym	1,1	kaczki piźmowe	2,2
kaczki piźmowe	2,2	gęsi	4,5
indyki	5,0	Nioski:	
indyki maxi	12,0	kury typu nieśnego	2,3
gęsi do tuczu po 1 i 2 podskubach	4,0	kury typu mięsnego	3,1
gęsi tuczone po 1 i 2 podskubach	5,0	indyki	6,0
Młodzież w odchowie na moskit		kaczki	2,2
kury typu nieśnego	1,5	kaczki piźmowe	2,2
kury typu mięsnego	1,9	gęsi	4,3

Część B ogólnych warunków

I. Tabela do ustalania odszkodowań za drób tuczony, z wyjątkiem gęsi.

Wiek w dniach	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) lub wartości (§ 7 ust. 2) przyjmowany do ustalenia odszkodowania				
	kurczęta — kaczki w peł- nym tuczu	kaczki w tuczu ko- operacyjnym	kaczki piźmowe	indyki do 5 kg	indyki max do 12 kg
do 7	20	40	25	10	10
od 8 do 14	30	50	30	15	15
od 15 do 21	40	80	35	20	20
od 22 do 28	50	90	35	25	20
od 29 do 35	60	100	40	30	25
od 36 do 42	70		40	35	25
od 43 do 49	80		50	40	30
od 50 do 56	100		50	40	30
od 57 do 63			65	50	35
od 64 do 70			70	50	35
od 71 do 77			80	60	45
od 78 do 84			90	70	45
od 85 do 91			100	80	50
od 92 do 98				90	50
od 99 do 112				100	50
od 113 do 126					70
od 127 do 140					80
od 141 do 154					90
od 155 do 168					100

II. Tabela do ustalania odszkodowań za gęsi w tuczu.

Wiek w dniach	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) lub wartości (§ 7 ust. 2) przyjmowany do ustalenia odszkodowania			
	gęsi po 1 podskubie-		gęsi po 2 podskubach	
	do tuczu (4,5 kg)	tuczone (5 kg)	do tuczu (4,5 kg)	tuczone (5 kg)
do 7	25	15	10	10
od 8 do 14	30	20	15	15
od 15 do 21	35	25	20	20
od 22 do 28	35	35	25	25
od 29 do 35	40	40	35	35
od 36 do 42	40	45	40	40
od 43 do 49	50	50	45	45
od 50 do 56	50	55	50	50
od 57 do 63	65	60	55	50
od 64 do 70	65	65	60	55
od 71 do 77	80	70	60	55
od 78 do 84	80	70	65	60
od 85 do 91	90	75	65	60
od 92 do 98	100	75	70	65
od 99 do 105		80	70	65
od 106 do 112		80	75	70
od 113 do 119		90	75	70
od 120 do 126		100	80	75
od 127 do 133			80	75
od 134 do 140			90	80
od 141 do 147			100	80
od 148 do 154				85
od 155 do 161				85
od 162 do 168				90
od 169 do 175				100

Część C ogólnych warunków

I. Tabela do ustalania odszkodowań za kury — młodzież w odchowcie na nioski

Wiek w tygodniach	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do ustalenia odszkodowania		
	odchów młodzieży na nioski do produkcji jaj wylęgowych		odchów młodzieży na nioski do produkcji jaj spożywczych
	typ mięsny	typ nieśny	
1	20	15	15
2	25	25	25
3			
4	30	30	30
5	35	35	35
6			
7	40	40	40
8			
9	50	50	50
10	55	55	55
11			
12	60	60	60
13	65	65	65
14	70	70	70
15	75	75	75
16			
17	80	80	80
18	85		
19		90	90
20	90	95	100
21			
22	95	100	
23			
24	100		

II. Tabela do ustalania odszkodowań za kury nioski

Miesiąc nieśności	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do ustalenia odszkodowania		
	Nioski produkujące jaja wylęgowe		Nioski produkujące jaja spożywcze
	typ mięsny	typ nieśny	
1			
2	100	100	100
3			
4		80	80
5			
6	80	70	70
7			
8	70		
9		60	60
10	50		
11		50	50
12		40	
13			40

III. Tabela do ustalania odszkodowań za kaczki i gęsi: młodzię w odchowle na noski do produkcji jaj wylęgowych

Wiek w tygodniach	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do ustalenia odszkodowania		
	kaczki	kaczki piznowe	gęsi
1	15	15	15
2	20	20	25
3	30	30	
4	40	40	
5	50	50	35
6			
7			
8			
9	60	60	50
10			
11			
12			
13	70	70	
14	80	80	70
15			
16			
17			
18			
19			
20	90	90	90
21			
22			
23			
24	100		100
25			
26			
27		100	
28			

IV. Tabela do ustalania odszkodowań za indyki — młodzię do produkcji jaj wylęgowych

Wiek w tygodniach	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do ustalenia odszkodowania
1	10
2	20
3—6	30
7—11	40
12—13	50
14—20	70
21—26	80
27—30	90
31—32	100

V. Tabela do ustalania odszkodowań za indyki noski produkujące jaja wylęgowe

Miesiąc nieśności	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do obliczenia odszkodowania
1	100
2	95
3	90
4	85
5	80
6	70
7	60
8	60
9	50

VI. Tabela do ustalania odszkodowań za kaczki noski produkujące jaja wylęgowe

Miesiąc nieśności	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do ustalania odszkodowania		
	I rok użytkowania	2 lata użytkowania	
		I rok ubezpieczenia	II rok ubezpieczenia
1	100	100	70
2			
3			
4	85	90	50
5			
6			
7	70	80	40
8			
9			
10	50	70	30
11			
12			
12	80		

VII. Tabela do ustalania odszkodowań za gęsi noski produkujące jaja wylęgowe

Miesiąc nieśności	Procent sumy ubezpieczenia (§ 7 ust. 1) przyjmowany do ustalania odszkodowania			
	I rok ubezpieczenia	II rok ubezpieczenia	III rok ubezpieczenia	IV rok ubezpieczenia
1	100	80	60	40
2				
3				
4	90	70	50	40
5				
6				
7	80	60	50	40
8				
9				
10				
11				
12				

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ZWIERZĄT FUTERKOWYCH OD PADNIĘCIA I UBOJU Z KONIECZNOŚCI

Postanowienia ogólne.

§ 1. Ogólne warunki ubezpieczenia zwierząt futerkowych od padnięcia i uboju z konieczności, zwane dalej „ogólnymi warunkami”, stosuje się do umów ubezpieczenia zwierząt futerkowych, zawieranych przez jednostki gospodarki uspołecznionej, nie uspołecznionej i osoby fizyczne, zwane dalej „ubezpieczającymi”, z Państwowym Zakładem Ubezpieczeń (PZU).

Zakres ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem mogą być objęte hodowane na fermach prowadzonych zgodnie z wymaganiami hodowli zwierząt futerkowych zdrowe lisy, norki i nutrie:

- 1) w wieku od 8 tygodni albo
- 2) od ich urodzenia.

2. W ubezpieczeniu zwierząt futerkowych od ich urodzenia (ust. 1 pkt 2) umowy ubezpieczenia zawiera się:

- 1) z zachowaniem udziału własnego ubezpieczającego w wysokości 5% lub 10% łącznej sumy ubezpieczenia stada podstawowego i przychówka albo
- 2) bez udziału własnego ubezpieczającego.

3. Ubezpieczeniem nie mogą być objęte fermy zwierząt futerkowych podejrzane o istnienie w nich zaraźliwych chorób zwierzęcych.

§ 3. 1. Ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe wskutek padnięcia lub uboju z konieczności zwierzęcia z powodu choroby albo wypadku, w tym także wypadków powstałych wskutek działania ognia, powodzi lub huraganu.

2. Za szkody spowodowane przez:

- 1) chorobę zwierzęcia — uważa się również szkody powstałe w wyniku powikłań związanych z ciążą, porodem lub zabiegiem przeprowadzonym przez pracownika służby weterynaryjnej, tj. lekarza lub technika weterynarii zatrudnionego w klinice weterynaryjnej wyższej szkoły rolniczej lub lecznicy weterynaryjnej średniej szkoły weterynaryjnej, państwowym zakładzie leczniczym dla zwierząt lub innym zakładzie leczniczym dla zwierząt prowadzonym na podstawie zezwolenia terenowego organu administracji państwowej, a także lekarza weterynarii działającego w imieniu zrzeszenia przedsiębiorstw lub spółdzielni,
- 2) ubój z konieczności — uważa się ubój, który nastąpił, gdy pracownik służby weterynaryjnej stwierdził na piśmie, że:
  - a) nie było widoków na wyleczenie zwierzęcia lub że choroba zwierzęcia była śmiertelna,
  - b) w następstwie wypadku konieczne było skrócenie cierpienia zwierzęcia lub ratowanie jego wartości, w razie niemożności wezwania lub przybycia pracownika służby weterynaryjnej, oświadczenie stwierdzające konieczność uboju mogą złożyć na piśmie dwaj świadkowie,

3) ogień — uważa się szkody powstałe w wyniku działania ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,

4) powódź — uważa się szkody spowodowane zalaniem terenu w wyniku podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących oraz w wyniku nadmiernych opadów atmosferycznych, a także spływem wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,

5) huragan — uważa się liczne szkody spowodowane gwałtowną wichurą; pojedynczą szkodę uważa się za spowodowaną przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono skutki działania gwałtownej wichury albo rodzaj szkody i jej rozmiary świadczą o działaniu wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/s.

§ 4. 1. Nie są objęte ubezpieczeniem następujące szkody:

- 1) spowodowane brakiem paszy (niezależnie od przyczyn, które ten brak spowodowały) lub karmieniem zwierząt paszą nieodpowiednią dla danego gatunku lub paszą mięsną (rybną) o nie stwierdzonej przez pracownika służby weterynaryjnej przydatności,
- 2) powstałe wskutek uboju zwierzęcia w wyniku selekcji,
- 3) spowodowane prowadzeniem doświadczalnych sposobów hodowli lub żywienia,
- 4) powstałe wskutek zdarzeń objętych innym ubezpieczeniem,
- 5) wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego albo osobę, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność,
- 6) wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, o których mowa w pkt 5, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach zasadom współzycia społecznego albo interesom gospodarki narodowej.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje kosztów badania stanu zdrowia zwierząt, leczenia, sekcji oraz zaświadczeń związanych z ubezpieczeniem zwierząt. Objęte są natomiast ubezpieczeniem — w granicach sumy ubezpieczenia — koszty związane z zastosowaniem celowych środków zmierzających do uchronienia od zniszczenia pozostałości po szkodzie.

Suma ubezpieczenia.

§ 5. 1. Suma ubezpieczenia wynosi 70% wartości rzeczywistej zwierzęcia w dniu zgłoszenia wniosku (oferty) o ubezpieczenie.

2. Za wartość zwierząt futerkowych stanowiących stado podstawowe przyjmuje się:

1) w odniesieniu do zwierząt stanowiących własność jednostek gospodarki uspołecznionej — wartość ewidencyjną wykazaną w bilansie rocznym,

2) w odniesieniu do stanowiących własność jednostek gospodarki nie uspołecznionej lub osób fizycznych:

a) zwierząt licencjonowanych — kwotę odpowiadającą 150% wartości skóry I klasy w wielkości maksymalnej dla danego gatunku, płci i odmiany zwierzęcia, ustalonej według obowiązującego w dacie zawarcia umowy ubezpieczenia cennika skupu skór surowych okręgowego przedsiębiorstwa obrotu surowcami włókienniczymi i skórzanymi;

b) zwierząt nielicencjonowanych — średnią cenę skóry III klasy dla danego gatunku, płci i odmiany zwierzęcia, ustaloną według obowiązującego w dacie zawarcia umowy ubezpieczenia cennika skupu kontraktowanych skór surowych okręgowego przedsiębiorstwa obrotu surowcami włókienniczymi i skórzanymi.

3. Za wartość zwierzęcia z przychówka przyjmuje się średnią cenę skóry III klasy dla danego gatunku i odmiany zwierzęcia, ustaloną według obowiązującego w dacie zawarcia umowy ubezpieczenia cennika skupu kontraktowanych skór surowych okręgowego przedsiębiorstwa obrotu surowcami włókienniczymi i skórzanymi.

4. Ogólną wartość przychówka stanowiącego podstawę do obliczenia sumy ubezpieczenia i składki ustala się mnożąc wartość 1 sztuki (ust. 3) przez zryczałtowane normy liczbowe przychówka odchowanego od jednej samicy w okresie rocznym, określone w taryfach składek za ubezpieczenia umowne zwierząt.

Ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 6. Podstawę do ustalenia wysokości odszkodowania za padłe lub ubite z konieczności zwierzęta stanowi procent sumy ubezpieczenia (§ 5) określony w tabeli:

Gatunek zwierząt	Wiek zwierząt w chwili szkody w tygodniach życia	Procent sumy ubezpieczenia
Lisy	od urodzenia do 8	10
	powyżej 8 do 14	20
	powyżej 14 do 21	50
	powyżej 21	100
Norki	od urodzenia do 8	25
	powyżej 8 do 14	50
	powyżej 14 do 26	80
	powyżej 26	100
Nutrie	od urodzenia do 8	25
	powyżej 8 do 17	50
	powyżej 17 do 30	70
	powyżej 30	100

§ 7. 1. Odszkodowanie oblicza się przez odjęcie od kwot ustalonych zgodnie z § 6 70% wartości pozostałości po szkodzie.

2. Za wartość pozostałości po szkodzie uważa się kwotę uzyskaną za zwierzę, w tym również za skórę.

3. W razie gdy nie zostanie udowodniona wysokość kwoty uzyskanej ze sprzedaży pozostałości po szkodzie:

1) odszkodowanie nie przysługuje:

a) za lisy i norki padłe lub ubite z konieczności w miesiącach: listopadzie, grudniu, styczniu i lutym;

b) za nutrie padłe lub ubite z konieczności w miesiącach: październiku, listopadzie, grudniu, styczniu i lutym;

2) odszkodowanie zmniejsza się o 50%:

a) za lisy i norki padłe lub ubite z konieczności w miesiącach październiku i marcu;

b) za nutrie padłe lub ubite z konieczności w miesiącach wrześniu i marcu;

3) odszkodowanie zmniejsza się o 33% — za nutrie padłe lub ubite z konieczności w miesiącach nie wymienionych w pkt 1 i 2.

4. Bez względu na czas powstania szkody i rodzaj zwierzęcia żadnych potrąceń nie dokonuje się w razie udowodnienia protokołem potwierdzonym przez 2 świadków i sołtysa całkowitego zniszczenia pozostałości po szkodzie na zalecenie pracownika służby weterynaryjnej.

Początek i koniec odpowiedzialności PZU.

§ 8. 1. Odpowiedzialność PZU rozpoczyna się:

1) w ubezpieczeniu zwierząt jednostek gospodarki uspołecznionej — piętnastego dnia po złożeniu w PZU wniosku o ubezpieczenie, a w stosunku do zwierząt chorych w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia — dopiero po ich wyzdrowieniu stwierdzonym przez pracownika służby weterynaryjnej,

2) w ubezpieczeniu zwierząt jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych — piętnastego dnia po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż 15 dnia po dniu opłacenia przez ubezpieczającego całej należnej składki.

2. W razie przedłużenia umowy na następny okres ubezpieczenia przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia (§ 9), odpowiedzialność PZU za szkody trwa bez przerwy.

3. W stosunku do zwierząt pochodzących z rozrodu ubezpieczonego stada podstawowego w okresie trwania umowy ubezpieczenia odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w zależności od zawartej umowy z dniem osiągnięcia przez zwierzę wieku 8 tygodni lub od urodzenia zwierzęcia (§ 2).

4. W stosunku do zwierząt nabytych w czasie trwania umowy ubezpieczenia odpowiedzialność PZU rozpoczyna się:

1) w ubezpieczeniu jednostek gospodarki uspołecznionej — po upływie 30 dni od daty złożenia w PZU wniosku o ubezpieczenie przez jednostkę gospodarki uspołecznionej;

2) w ubezpieczeniu jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych — po upływie 30 dni od

daty złożenia w PZU wniosku o ubezpieczenie i opłaceniu należnej składki.

§ 9. Odpowiedzialność PZU kończy się z chwilą zbycia lub ubicia zwierzęcia, nie później jednak niż z dniem upływu okresu ubezpieczenia.

Zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 10. 1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku na podstawie pisemnego wniosku (oferty), o ubezpieczenie.

2. Wniosek o ubezpieczenie powinien obejmować wszystkie zwierzęta danego gatunku hodowane na fermie, bez względu na to, czy stanowią własność ubezpieczającego, czy też osób trzecich.

3. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać spis zwierząt, z wyszczególnieniem gatunku, odmiany, wieku, płci, wartości i numerów ewidencyjnych poszczególnych zwierząt, z tym że w ubezpieczeniu zawierającym z jednostką gospodarki uspołecznionej PZU może odstąpić od tego wymagania.

4. We wniosku o ubezpieczenie ubezpieczający podaje ponadto:

- 1) wiek, od którego mają być ubezpieczone zwierzęta (od 8 tygodni czy od ich urodzenia),
- 2) w razie ubezpieczenia zwierząt od urodzenia — czy ma być zastosowany udział własny i w jakim rozmiarze (5% lub 10%).

5. Do wniosku o ubezpieczenie ubezpieczający obowiązany jest dołączyć orzeczenie pracownika służby weterynaryjnej co do stanu zdrowia poszczególnych zwierząt zawierające jednocześnie stwierdzenie o braku podejrzenia istnienia chorób zaraźliwych na fermie; orzeczenie powinno być wydane w okresie 7 dni przed złożeniem wniosku o ubezpieczenie.

6. Zwierzęta chore w dniu zgłoszenia wniosku o ubezpieczenie powinny być wyszczególnione na osobnym wykazie w sposób podany w ust. 3.

7. Zwierzęta zdrowe, pochodzące z rozrodu ubezpieczonego stada podstawowego w ciągu bieżącego okresu ubezpieczenia, objęte są ubezpieczeniem stosownie do postanowień § 2, bez potrzeby składania odrębnego wniosku o ubezpieczenie.

8. Zwierzęta nabyte w czasie ubezpieczenia, obowiązujące warunkom określonym w § 2, ubezpieczający obowiązany jest zgłosić do ubezpieczenia odrębnym wnioskiem (ust. 3, 4 i 5) w ciągu 3 dni po ich nabyciu.

9. Ubezpieczeniem są objęte tylko zwierzęta stale przebywające w miejscu wskazanym w dokumencie ubezpieczenia.

§ 11. PZU stwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia przez wydanie ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia (polisy).

§ 12. W razie otrzymania wniosku sporządzonego wadliwie lub niezgodnie z ogólnymi warunkami, PZU zażąda niezwłocznie uzupełnienia lub zmiany wniosku, ubezpieczający obowiązany jest odpowiednio uzupełnić wniosek lub nadesłać nowy najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia otrzymania zawiadomienia PZU o stwierdzonych niedokładnościach we wniosku.

§ 13. PZU może odmówić ubezpieczenia wszystkich lub niektórych zwierząt zgłoszonych do ubezpieczenia, jeżeli nie odpowiadają one warunkom ubezpieczenia, podając powód odmowy.

Prawa i obowiązki stron.

§ 14. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie lub innym zdarzeniu powodującym obowiązek świadczenia.

2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU, wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. PZU może wstrzymać wypłatę odszkodowania do zakończenia postępowania karnego prawomocnym orzeczeniem, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że szkoda została spowodowana przestępstwem popełnionym przez ubezpieczającego lub osoby, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

4. Jeżeli ubezpieczający uprawniony do otrzymania odszkodowania nie zgadza się z ustaleniami jednostki organizacyjnej PZU co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy przez bezpośrednio nadrzędną jednostkę organizacyjną PZU.

5. PZU jest obowiązany poinformować ubezpieczającego uprawnionego do odszkodowania o terminie wymienionym w ust. 4 oraz wskazać jednostkę organizacyjną, do której może być wniesione żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy. W razie niepoinformowania przewidzianego w ust. 4 termin nie biegnie.

6. Nadrzędna jednostka organizacyjna jest obowiązana rozpatrzyć sprawę i zawiadomić o wyniku ubezpieczającego uprawnionego do odszkodowania w terminie 30 dni od otrzymania jego wniosku.

7. Ubezpieczający będący jednostką gospodarki nie uspołecznionej, jednostką gospodarki uspołecznionej nie podlegającą państwowemu arbitrażowi gospodarczemu lub osobą fizyczną może również dochodzić roszczenia na drodze sądowej bez zachowania trybu, o którym mowa w ust. 4—6, jednak nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia roszczenia do PZU.

8. Jeżeli ubezpieczającym jest jednostka gospodarki uspołecznionej podlegająca państwowemu arbitrażowi

gospodarczemu, może ona dochodzić roszczenia w drodze postępowania arbitrazowego nie wcześniej niż po rozpatrzeniu roszczenia przez nadrzędną jednostkę organizacyjną PZU, chyba że nie został przez nią zachowany termin określony w ust. 6.

§ 15. 1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU wypłacił tylko część odszkodowania, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo przed roszczeniami PZU.

2. Nie przechodzą na PZU roszczenia przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

3. Jeżeli szkoda spowodowana została nieumyślnie, PZU może w uzasadnionych przypadkach ograniczyć roszczenie albo odstąpić od dochodzenia roszczenia.

4. Jeżeli ubezpieczający bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PZU może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu przez PZU odszkodowania, PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

§ 16. 1. Niezależnie od obowiązków wynikających z innych przepisów ubezpieczający obowiązany jest:

- 1) opłacać składkę za ubezpieczenie według zasad i stawek określonych w taryfach składek za ubezpieczenia umowne zwierząt,
- 2) przestrzegać podstawowych zasad pielęgnacji i żywienia oraz utrzymania właściwych warunków sanitarnych na fermie,
- 3) stosować się do przepisów w sprawie zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych oraz niezwłocznie zgłaszać pojawienie się takich przypadków pracownikowi służby weterynaryjnej lub terenowemu organowi administracji państwowej o właściwości szczególnej do spraw rolnictwa stopnia podstawowego, a w razie wypadku lub choroby zwierzęcia — wezwać niezwłocznie pracownika służby weterynaryjnej i zastosować się do jego zaleceń,
- 4) poddać norki wchodzące w skład stada podstawowego oraz dochowane szczepieniom ochronnym przeciwko jadowi kielbasianemu i nosówce oraz przeprowadzać inne zabiegi profilaktyczne,
- 5) w razie padnięcia zwierzęcia niezwłocznie zawiadomić pracownika służby weterynaryjnej w celu ustalenia przyczyn padnięcia,
- 6) prowadzić na bieżąco ewidencję zwierząt futerkowych, która powinna zawierać dane dotyczące gatunku, odmiany, wieku, wartości, płci, numerów ewidencyjnych poszczególnych zwierząt oraz zapisy stwierdzające liczbę zwierząt urodzonych, odsadzonych, od-

chowanych, nabytych, zbytych i padłych oraz książkę zdrowia zwierząt, zawierającą zapiski dotyczące kontroli stanu zdrowia zwierząt, dezynfekcji, szczepień, odrobaczeń i przebiegu leczenia,

- 7) umożliwić PZU w każdym czasie oględziny ubezpieczonych zwierząt i zbadanie warunków, w jakich przebywają,
- 8) ułatwić PZU wykonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i przyczyn,
- 9) niezwłocznie, z zastrzeżeniem ust. 2, po powstaniu szkody dostarczyć PZU:

- a) zgłoszenie szkody, potwierdzone przez sołtysa i 2 świadków, w którym powinny być wymienione: data szkody i jej przyczyna (padnięcie, uciśnięcie, uciśnięcie z konieczności), gatunek i odmiana zwierzęcia, numer ewidencyjny, płeć i wiek w chwili szkody,
- b) sporządzoną na formularzu PZU opinię pracownika służby weterynaryjnej leczącego zwierzę lub przeprowadzającego sekcję zwłok zwierzęcia,
- c) rachunek wydany przez upoważnioną jednostkę gospodarki uspołecznionej lub nie uspołecznionej za zakupione pozostałości po szkodzie, w tym skóry, albo w razie zniszczenia na zalecenie pracownika służby weterynaryjnej pozostałości po szkodzie, w tym również skóry — sporządzony na tę okoliczność protokół potwierdzony przez 2 świadków i sołtysa.

2. Ubezpieczający będący jednostką gospodarki uspołecznionej obowiązany jest jednorazowo w okresie kwartału — nie później niż w ciągu 14 dni po jego upływie — dostarczyć PZU sporządzony przez tę jednostkę protokół uboju z konieczności (padnięcia) inwentarza żywego oraz zgłoszenie szkody na specjalnym druku PZU, potwierdzone podpisami pracownika służby weterynaryjnej, głównego księgowego i dyrektora jednostki zgłaszającej szkodę. W zgłoszeniu szkody należy wykazać dodatkowo numer rachunku i wysokość uzyskanej kwoty za skórę.

3. Jeżeli szkoda dotyczy zwierzęcia nabytego w okresie trwania umowy ubezpieczenia, ubezpieczający obowiązany jest podać w zgłoszeniu szkody datę nabycia zwierzęcia, załączając równocześnie kopię dowodu zakupu zwierzęcia (fakturę).

§ 17. 1. PZU może odmówić odszkodowania, jeżeli niewykonanie obowiązków określonych w § 16 ust. 1 pkt 2—4 nastąpiło z winy umyślnej ubezpieczającego i było wyłączną przyczyną powstania szkody.

2. Jeżeli zawinione niewykonanie przez ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków określonych w § 16 ust. 1, pkt 2—6 przyczyniło się do powstania szkody i miało wpływ na jej rozmiar, PZU może zmniejszyć odszkodowanie o 50%.

3. PZU może jednak odmówić odszkodowania, w razie gdy na skutek niewykonania przez ubezpieczającego

obowiązków (§ 16) niemożliwe jest ustalenie przyczyny szkody lub jej rozmiaru.

4. PZU może również odmówić odszkodowania w razie stwierdzenia, że nie wszystkie zwierzęta podlegające ubezpieczeniu (§ 10 ust. 2) zostały zgłoszone do ubezpieczenia i zachodzi trudność zidentyfikowania ubezpieczonych zwierząt.

Postanowienia końcowe.

§ 18. W porozumieniu z ubezpieczającym mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach. Postanowienia te nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Załącznik nr 4

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA PASIEK

Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Ogólne warunki ubezpieczenia pasiek, zwane dalej „ogólnymi warunkami”, stosuje się do umów ubezpieczenia pasiek, zawieranych przez jednostki gospodarki społecznej i nie społecznej oraz osoby fizyczne, zwane dalej „ubezpieczającymi”, z Państwowym Zakładem Ubezpieczeń (PZU).

2. W rozumieniu niniejszych ogólnych warunków:

- 1) za lekarza weterynarii uważa się lekarza zatrudnionego w klinice weterynaryjnej wyższej szkoły rolniczej lub lecznicy weterynaryjnej średniej szkoły rolniczej lub weterynaryjnej, państwowym zakładzie leczniczym dla zwierząt lub innym zakładzie leczniczym dla zwierząt, prowadzonym na podstawie zezwolenia terenowego organu administracji państwowej, a także lekarza działającego w imieniu zrzeszenia przedsiębiorstw lub spółdzielni,
- 2) za rzeczoznawcę chorób pszczół uważa się osobę upoważnioną przez wojewódzkiego lekarza weterynarii i przez wojewódzki związek pszczelarski,
- 3) za pasiekę uważa się zgrupowanie pni pszczelich, bez wszelkich budowli oraz sprzętu używanego do hodowli pszczół,
- 4) za pień pszczeli uważa się ul z pszczołami, plastrami, czerwiem i zapasem pokarmu znajdującym się w ulu.

Zakres ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem mogą być objęte pasieki składające się co najmniej z 5 pni pszczelich.

2. Ubezpieczeniem mogą być objęte pnie pszczele znajdujące się na toczku, w pawilonie lub stebniku w miejscu stałego położenia pasieki lub znajdujące się sezonowo na pożytkach.

3. Do ubezpieczenia mogą być przyjęte co najmniej średnie rodziny pszczele, bez objawów zatrucia, odpowiadające wymaganiom jakościowym, określonym w obowiązującej normie branżowej, osadzone w ulach ramowych stosowanych w gospodarce pasiecznej.

§ 3. 1. Ubezpieczeniem objęte są szkody powstałe wskutek:

- 1) zatrucia pszczół spowodowanego środkami ochrony roślin zastosowanymi do opryskiwania (opylania) upraw polowych, sadów lub lasów,
- 2) zniszczenia pasiek przez ogień, powódź, huragan lub uderzenie piorunu,
- 3) uszkodzenia lub zniszczenia pasiek dokonane przez osoby trzecie lub zwierzęta,
- 4) zniszczenia pni pszczelich lub ich części z powodu wypadku w czasie transportu pszczół na terenie kraju na pożytki poza stałe miejsce postoju pasieki, wynikłego z przyczyn losowych niezawinionych przez właściciela pasieki.

2. Za szkody spowodowane przez:

- 1) ogień — uważa się szkody powstałe w wyniku działania ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
- 2) powódź — uważa się szkody spowodowane zalaniem terenu w wyniku podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących oraz w wyniku nadmiernych opadów atmosferycznych, a także spływem wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
- 3) huragan — uważa się liczne szkody spowodowane gwałtowną wichurą; pojedynczą szkodę uważa się za spowodowaną przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono skutki działania gwałtownej wichury albo rodzaj szkody i jej rozmiary świadczą o działaniu wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/s.

§ 4. Ubezpieczenie pasiek, o którym mowa w § 3 ust. 1, może być rozszerzone na szkody powstałe wskutek kradzieży pni pszczelich lub rodzin pszczelich z uli z plastrami czerwia albo miodu.

§ 5. 1. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe:

- 1) wskutek wymarcia pszczół lub czerwia z powodu chorób albo wyziewów z zakładów przemysłowych lub zniszczenia pni na zarządzenie lekarza weterynarii,
- 2) wskutek działania zwierząt, ptactwa i owadów, a zwłaszcza myszy, nornic, mrówek, barciela pszczelego itp.,

- 3) wskutek požądlenia przez pszczoły osób trzecich lub zwierząt, jeżeli w myśl przepisów prawnych ubezpieczający obowiązany jest do wynagrodzenia powstałych w związku z tym szkód,
- 4) w budowlach związanych z pasieką, w urządzeniach pomocniczych i sprzęcie służącym gospodarce pasiecznej oraz w ulach nie obsadzonych rodzinami pszczelimi,
- 5) w zapasach miodu i wosku znajdujących się poza pnem pszczelim,
- 6) w pniach pszczelich pochodzących z odkładów,
- 7) powstałe w czasie transportu pni pszczelich na pożytki bez dozoru ze strony ubezpieczającego lub osoby przez niego upoważnionej,
- 8) powstałe wskutek rabunku dokonanego przez pszczoły z innych pni pszczelich oraz spadnięcia roju w wyniku niedostatecznego zaopatrzenia pnia pszczelego na zimę,
- 9) powstałe wskutek zdarzeń objętych innym ubezpieczeniem,
- 10) wyrządzone umyślnie przez ubezpieczającego albo osobę, z którą ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za którą ponosi odpowiedzialność,
- 11) wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, o których mowa w pkt 10, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach zasadom współzycia społecznego albo interesom gospodarki narodowej.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje kosztów badania stanu zdrowia rodzin pszczelich, badań laboratoryjnych oraz zaświadczeń i opinii dotyczących przyczyny powstania szkód. Objęte są natomiast ubezpieczeniem — w granicach sumy ubezpieczenia — koszty związane z zastosowaniem celowych środków zmierzających do uchronienia od zniszczenia pozostałości po szkodzie.

Suma ubezpieczenia.

§ 6. 1. Suma ubezpieczenia pasieki nie może być wyższa:

- 1) w odniesieniu do jednostek gospodarki uspołecznionej — od 70% wartości ewidencyjnej wykazanej w bilansie rocznym,
- 2) w odniesieniu do jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych — od 70% wartości rzeczowej, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Wartość pasieki stanowi łączna wartość poszczególnych ubezpieczonych pni pszczelich.

3. Na wartość pnia pszczelego składa się:

- 1) wartość ula,

2) wartość rodziny pszczelej:

- a) matki, pszczoł robotnic, trutni, czerwia,
- b) ryczałtowa wartość 6 kg miodu i 1 kg wosku.

4. Wartość miodu i wosku ustala się według cen stosowanych przy skupie tych produktów przez jednostki spółdzielczości ogrodniczo-pszczelarskiej, właściwe terytorialnie dla stałego miejsca pasieki.

5. W ubezpieczeniu pasiek jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych nie mogą być przyjęte:

- 1) wartości uli wyższe od cen uli danego typu, ustalonych przez zakłady zaopatrzenia ogrodniczego spółdzielczości ogrodniczo-pszczelarskiej,
- 2) wartości rodzin pszczelich wyższe od cen rodzin pszczelich, ustalonych w zależności od klasy jakości przez wojewódzki związek pszczelarski.

Ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 7. 1. Podstawę do obliczenia odszkodowania stanowi stwierdzona protokołarnie faktyczna wielkość strat w poszczególnych elementach pnia pszczelego (ul, rodzina, miód, wosk).

2. Przy szkodach wynikłych z powodu wypadku w czasie transportu pni pszczelich na pożytki odszkodowanie ustala się na podstawie dowodów szkody, o których mowa w § 13 ust. 7.

3. Wartość miodu i wosku ustala się według cen przyjętych przy zawarciu umowy ubezpieczenia (§ 6 ust. 4).

§ 8. 1. Odszkodowanie wynosi 70% wartości szkody (z zastrzeżeniem ust. 2).

2. Wartość poszczególnych elementów pnia pszczelego przyjęta do ustalenia wysokości szkody nie może przekroczyć wartości tych elementów przyjętych do ustalenia sumy ubezpieczenia pasieki.

3. Przy obliczaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się wartość pozostałości po szkodzie.

Początek i koniec odpowiedzialności PZU.

§ 9. 1. Odpowiedzialność PZU za szkody rozpoczyna się:

- 1) w ubezpieczeniu pasiek jednostek gospodarki uspołecznionej — piętnastego dnia po dniu złożenia wniosku o ubezpieczenie lub piętnastego dnia po dniu zgłoszenia nabycia lub dochowania pni pszczelich w okresie ubezpieczenia,
- 2) w ubezpieczeniu pasiek jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych — piętnastego dnia po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż piętnastego dnia po dniu opłacenia przez ubezpieczającego całej należnej składki.

2. W odniesieniu do pni pszczołich dochowanych lub nabytych w czasie trwania umowy ubezpieczenia odpowiedzialność PZU rozpoczyna się na zasadach określonych w ust. 1.

3. Odpowiedzialność PZU kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, z tym że w odniesieniu do pni zbytych — z chwilą ich zbycia.

4. W razie przedłużenia umowy ubezpieczenia na następny okres roczny przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia (ust. 3), odpowiedzialność PZU trwa bez przerwy.

Zawarcie umowy ubezpieczenia.

§ 10. 1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres jednego roku na podstawie pisemnego wniosku.

2. Wniosek o ubezpieczenie powinien obejmować wszystkie pnie pszczołe odpowiadające warunkom ubezpieczenia (§ 2), stanowiące własność ubezpieczającego lub będące w jego użytkowaniu; pnie pszczołe nie odpowiadające warunkom ubezpieczenia powinny być wymienione w wykazie z podaniem numerów i typów uli.

3. Pnie pszczołe zgłoszone do ubezpieczenia (§ 2) powinny mieć określoną we wniosku:

- 1) w odniesieniu do jednostek gospodarki społeczno-nej — wartość ewidencyjną wykazaną w bilansie rocznym,
- 2) w odniesieniu do jednostek gospodarki nie społecz- nionej i osób fizycznych — przeciętną wartość ula i przeciętną wartość rodziny pszczołej.

4. Do wniosku o ubezpieczenie należy dołączyć opi- nię rzeczoznawcy związku pszczelarskiego, stwierdzają- cą że:

- 1) pasieka prowadzona jest zgodnie z wymaganiami gospodarki pasiecznej,
- 2) nie występują w pasiece objawy zatrucia pszczoł,
- 3) rodziny pszczołe są silne lub średnie i osadzone są w ulach ramowych.

5. Wniosek powinien określać miejsce stałego uloko- wania pasieki; w razie gdy pasieka w okresie ubezpie- czenia zostanie wywieziona na pożytki, we wniosku po- winno być podane miejsce, w którym pasieka będzie po- zostawać sezonowo.

6. W razie otrzymania wniosku sporządzonego wadliwie lub niezgodnie z ogólnymi warunkami ubezpie- czenia, PZU zażąda niezwłocznie uzupełnienia lub zmiany wniosku; ubezpieczający obowiązany jest odpowiednio uzupełnić wniosek lub nadesłać nowy, najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia otrzymania zawiadomienia PZU o stwier- dzonych niedokładnościach we wniosku.

7. Jeżeli nie umówiono się inaczej, pnie pszczołe dochowane lub nabyte przez ubezpieczającego w czasie trwania umowy ubezpieczenia powinny być niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni, zgłoszone do PZU dodat- kowym wnioskiem, z zachowaniem wymagań określo- nych w ust. 3 i 4.

8. PZU stwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia przez wydanie ubezpieczającemu dokumentu ubezpie- czenia.

9. Umowę uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia; jeżeli doku- mentu nie doręczono w ciągu czternastu dni od daty otrzymania wniosku o ubezpieczenie, umowę uważa się za zawartą z piętnastym dniem od otrzymania wniosku.

10. Jeżeli PZU doręczył ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia po upływie czternastu dni od otrzymania wniosku o ubezpieczenie, odpowiedzialność PZU rozpo- czyna się piętnastego dnia po otrzymaniu wniosku i opła- ceniu składki.

Prawa i obowiązki stron.

§ 11. 1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie lub innym zdarzeniu powodującym obowiązek świadczenia.

2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1 wyjaśnie- nie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzial- ności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności. Jednakże bez- sporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. PZU może wstrzymać wypłatę odszkodowania do zakończenia postępowania karnego prawomocnym orze- czeniem, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że szkoda została spowodowana przestępstwem popełnionym przez ubezpieczającego lub osoby, z którymi ubezpiecza- jący pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

4. Jeżeli ubezpieczający uprawniony do otrzymania odszkodowania nie zgadza się z ustaleniami jednostki organizacyjnej PZU co do odmowy zaspokojenia roszcze- nia albo co do wysokości odszkodowania, może w termi- nie 30 dni od otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy przez bezpośrednio nadrzędną jednostkę organizacyjną PZU.

5. PZU jest obowiązany poinformować ubezpiecza- jącego uprawnionego do otrzymania odszkodowania o ter- minie wymienionym w ust. 4 oraz wskazać jednostkę organizacyjną, do której może być wniesione żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy. W razie niepoinformo- wania, przewidziany w ust. 4 termin nie biegnie.

6. Nadrzędna jednostka organizacyjna jest obowiąza- na rozpatrzyć sprawę i zawiadomić o wyniku ubezpiecza- jącego uprawnionego do odszkodowania w terminie 30 dni od otrzymania jego wniosku.

7. Ubezpieczający będący jednostką gospodarki nie społeczno-nej, osobą fizyczną oraz jednostką gospodarki społeczno-nej nie podlegającą państwowemu arbitrażo- wi gospodarczemu może również dochodzić roszczenia na drodze sądowej bez zachowania trybu, o którym mowa w ust. 4—6, jednak nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia roszczenia do PZU.

8. Jeżeli ubezpieczającym jest jednostka gospodarki uspołecznionej podlegająca państwowemu arbitrażowi gospodarczemu, może ona dochodzić roszczenia na drodze postępowania arbitrażowego nie wcześniej niż po rozpatrzeniu roszczenia przez nadrzędną jednostkę organizacyjną PZU, chyba że nie został przez nią zachowany termin określony w ust. 6.

§ 12. 1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU wypłacił tylko część odszkodowania, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo przed roszczeniami PZU.

2. Nie przechodzą na PZU roszczenia przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub za które ponosi odpowiedzialność.

3. Jeżeli szkoda spowodowana została nieumyślnie, PZU może w uzasadnionych społecznie lub gospodarczo przypadkach ograniczyć roszczenie lub odstąpić od dochodzenia roszczenia.

4. Jeżeli ubezpieczający bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub je ograniczył, PZU może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu przez PZU odszkodowania, PZU przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczającego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

§ 13. 1. Niezależnie od obowiązków wynikających z innych przepisów ubezpieczający obowiązany jest:

- 1) opłacać składkę za ubezpieczenie według zasad i stawek określonych w taryfach składek za ubezpieczenia umowne zwierząt.
- 2) przestrzegać podstawowych zasad gospodarki pasiecznej oraz nadzoru pasieki,
- 3) przestrzegać zasad bezpieczeństwa obowiązujących przy przewozie pni pszczelich na pożytki,
- 4) zgłaszać do ubezpieczenia w PZU pnie pszczele dochowane lub nabyte nie później niż w ciągu 3 dni (§ 10 ust. 7),
- 5) umożliwić PZU w każdym czasie oględziny ubezpieczonej pasieki oraz kontrolowanie dokumentacji pasieki.

2. W razie powstania szkody ubezpieczający obowiązany jest użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu zmniejszenia szkody w ubezpieczonym mieniu oraz w celu zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą. Jeżeli ubezpieczający dopuścił się rażącego niedbalstwa w wykonaniu powyższych obowiązków, odszkodowanie się nie należy, chyba że zapłata całości lub części odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach zasadom współzycia społecznego albo interesom gospodarki narodowej.

3. Poza obowiązkami wymienionymi w ust. 1 i 2 do obowiązków ubezpieczającego należy:

- 1) niezwłoczne zawiadomienie o szkodzie PZU, nie później niż w ciągu trzech dni od powstania szkody lub uzyskania o niej informacji,

2) niezmiennianie bez zezwolenia PZU stanu faktycznego spowodowanego przez szkodę w pniach pszczelich, chyba że zmiana leży w interesie gospodarczym lub jest niezbędna do zapobieżenia powiększeniu się szkody,

3) umożliwienie PZU dokonania czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i wysokości odszkodowania, jak również udzielenie PZU potrzebnych wyjaśnień ustnie lub pisemnie, a także przedstawienie dostępnych ubezpieczającemu dowodów, które odpowiednio do stanu rzeczy mogą być przez PZU wymagane.

4. Jeżeli szkoda w pasiece powstała wskutek użycia środków chemicznych do opryskiwania (opylania) upraw polowych, sadów lub lasów (§ 3 ust. 1 pkt 1), ubezpieczający obowiązany jest:

- 1) zabezpieczyć dowody zatrucia pszczoł przez pozostawienie martwych pszczoł i czerwia w ulach i w pobliżu pasieki,
- 2) niezależnie od zawiadomienia PZU zawiadomić w dniu stwierdzenia szkody w pasiece kierownika gminnej służby rolnej oraz sprawcę zatrucia pszczoł,
- 3) wziąć udział w powołanej przez urząd gminy komisji z udziałem przedstawiciela PZU w celu ustalenia okoliczności i wysokości strat w pasiece i spowodować właściwe opracowanie protokołu oraz załącznika do protokołu w sprawie ustalenia ubytków pszczoł i wysokości strat w pasiece według wzoru ustalonego przez Polski Związek Pszczelarski,
- 4) złożyć w PZU w ciągu 7 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej informacji komisyjny protokół oraz załącznik, o których mowa w pkt 3,
- 5) dostarczyć PZU wyniki analiz laboratoryjnych martwych pszczoł, roślin i ziemi, dokonanych przez pracownię chemiczno-toksykologiczną i przez pracownię chorób pszczoł zakładu higieny weterynaryjnej.

5. W razie powstania szkody objętej ubezpieczeniem od kradzieży pni pszczelich, rodzin pszczelich z uli z plastrami czerwia albo miodu (§ 4), uszkodzeń lub zniszczeń pni pszczelich dokonanych przez osoby trzecie w pasiece (§ 3 ust. 1 pkt 3) oraz w razie kradzieży jakiegokolwiek pozostałości po pniach pszczelich, które uległy szkodzie w wyniku ognia, powodzi, huraganu i uderzenia piorunu (§ 3 ust. 1 pkt 2) — ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o szkodzie Milicję Obywatelską, podając rodzaj i rozmiar strat w pasiece, a także przypuszczalną wartość tych strat, oraz użyć wszelkich dostępnych mu środków w celu odzyskania straconego mienia.

6. W razie powstania szkody spowodowanej zniszczeniem pni pszczelich przez ogień, powódź, huragan, uderzenie piorunu, kradzież pni pszczelich, rodzin pszczelich z uli z plastrami czerwia albo miodu, a także uszkodzeń pni pszczelich dokonanych przez osoby trzecie lub zwierzęta (§ 3 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz § 4), ubezpieczający obowiązany jest w ciągu 7 dni od dnia powstania szkody dostarczyć PZU szczegółowy wykaz strat mienia w pasiece objętej ubezpieczeniem.

7. W razie powstania szkody w czasie transportu pszczoł na pożytki poza stałe miejsce pasieki, ubezpieczający obowiązany jest:

- 1) niezwłocznie zawiadomić organy Milicji Obywatelskiej i PZU, jeżeli szkoda powstała na skutek wypadku drogowego,

- 2) dokonać protokolarnego ustalenia szkody z udziałem przedstawiciela terenowego koła Polskiego Związku Pszczelarskiego i urzędu gminy (sołtyśa) oraz uzyskać oświadczenie pisemne kierowcy (woźnicy) co do przyczyn wypadku w czasie transportu pni pszczelich,
- 3) złożyć w inspektoracie PZU w ciągu 7 dni od daty powstania szkody protokół komisyjnego ustalenia szkody (pkt 2).

§ 14. 1. PZU może odmówić odszkodowania, jeżeli niewykonanie obowiązków określonych w § 13 ust. 1 pkt 2 i 3 nastąpiło z winy umyślnej ubezpieczającego i było wyłączną przyczyną powstania szkody.

2. Jeżeli zawinione niewykonanie przez ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków określonych w § 13

ust. 1 pkt 2 i 3, ust. 2, ust. 3 pkt 2, ust. 5, ust. 7 pkt 1 i 2 przyczyniło się do powstania szkody i miało wpływ na jej rozmiar, PZU może zmniejszyć odszkodowanie o 50%.

3. PZU może jednak odmówić odszkodowania, w razie gdy na skutek niewykonania przez ubezpieczającego obowiązków (§ 13) niemożliwe jest ustalenie przyczyny szkody lub jej rozmiaru albo zachodzi trudność zidentyfikowania ubezpieczonych pni.

Postanowienia końcowe.

§ 15. W porozumieniu z ubezpieczającym mogą być wprowadzone do umowy ubezpieczenia postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w ogólnych warunkach. Postanowienia te nie mogą być sprzeczne z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

Załącznik nr 5

TARYFY SKŁADEK ZA UBEZPIECZENIA UMOWNE ZWIERZĄT

Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Taryfy składek za ubezpieczenia umowne zwierząt mają zastosowanie do ubezpieczeń umownych zawieranych z jednostkami gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej oraz z osobami fizycznymi.

2. Stopy składek określone są w:

- taryfie A — za ubezpieczenie zwierząt (w tym zwierząt futerkowych i drobiu) od padnięcia i uboju z konieczności na okres roczny lub krótszy oraz za ubezpieczenie pasiek,
- taryfie B — za ubezpieczenie na sumy dodatkowe koni i bydła ponad wartości normowe wynikające z ubezpieczenia ustawowego,
- taryfie C — za rozszerzony zakres ubezpieczenia zasadniczego: zwierząt od padnięcia i uboju z konieczności oraz pasiek,
- taryfie D — za krótkoterminowe ubezpieczenie zwierząt w czasie transportu krajowego, wyślaw i wypasów,
- taryfie D1 — za krótkoterminowe ubezpieczenie zwierząt na czas opasu,
- taryfie E — za krótkoterminowe ubezpieczenie zwierząt w obrocie przedsiębiorstw obrotu zwierzętami hodowlanymi,
- taryfie F — za krótkoterminowe ubezpieczenie zwierząt od szkód spowodowanych trzebieniem i operacją.

3. Składkę za ubezpieczenie zwierząt egzotycznych, cyrkowych, zwierząt specjalnej wartości oraz za inne ubezpieczenia zwierząt, nie wymienione w ust. 2, ustala PZU.

§ 2. W taryfach przyjęto następujące oznaczenia:

- 1) znak „—” w odpowiednim wierszu i kolumnie oznacza brak ubezpieczenia;

2) „POZH” — oznacza przedsiębiorstwa obrotu zwierzętami hodowlanymi;

3) „SHIUZ” — oznacza stacje hodowli i unasienniania zwierząt.

§ 3. Taryfa zawiera jednolite stopy składek dla jednostek gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej oraz osób fizycznych.

§ 4. 1. Składkę za ubezpieczenie zwierząt, z wyjątkiem trzody chlewnej, ustala się mnożąc sumę ubezpieczenia przez stopę składki wyrażoną w procentach.

2. Składkę za ubezpieczenie trzody chlewnej ustala się mnożąc jej wartość przez stopę składki wyrażoną w procentach.

§ 5. 1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, jednostki gospodarki uspołecznionej opłacają składkę w terminie 30 dni od daty otrzymania dokumentu ubezpieczenia. Jednostki gospodarki nie uspołecznionej i osoby fizyczne opłacają składkę jednocześnie z zawarciem umowy ubezpieczenia, a jeżeli umowa doszła do skutku przed doręczeniem dokumentu ubezpieczenia — w ciągu 14 dni od jego doręczenia.

2. Za zwierzęta zbyte, padłe lub ubite w okresie ubezpieczenia pobrana składka nie podlega zwrotowi.

§ 6. 1. Składka obliczana jest za czas trwania odpowiedzialności PZU.

2. W razie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia zwierząt zawartej na czas nie określony w związku ze zbyciem przez jednostkę gospodarki uspołecznionej wszystkich zwierząt danego gatunku lub likwidacją tej jednostki, następuje rozwiązanie umowy ubezpieczenia i zwrot składki za czas od dnia rozwiązania umowy do końca okresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. PZU nie zwraca jednak składki, jeżeli w okresie ubezpieczenia przed rozwiązaniem umowy ubezpieczenia zostało przyznane odszkodowanie.

4. W razie powstania szkody przed rozpoczęciem odpowiedzialności PZU, pobrana składka podlega zwrotowi.

Zasady obliczania i opłacania składki.

§ 7. 1. W ubezpieczeniu na czas nie określony zwierząt jednostek gospodarki uspołecznionej składkę za pierwszy okres ubezpieczenia oblicza się za okres od piętnastego dnia po dniu zgłoszenia wniosku o ubezpieczenie do końca danego okresu ubezpieczenia (roku kalendarzowego).

2. Składkę za następny pełny okres ubezpieczenia (rok kalendarzowy) oblicza się na podstawie ewidencji zwierząt zaktualizowanej przez jednostkę gospodarki uspołecznionej pod względem ilościowym i wartościowym.

§ 8. W ubezpieczeniu na czas nie określony zwierząt jednostek gospodarki uspołecznionej — za zwierzęta, z wyjątkiem trzody chlewnej w tuczu, nabyte w okresie ubezpieczenia oraz za młodzież, która w danym okresie ubezpieczenia osiąga wiek 6 miesięcy, PZU nie pobiera składki w bieżącym okresie ubezpieczenia.

§ 9. 1. Składkę za trzodę chlewną jednostek gospodarki uspołecznionej zawierających ubezpieczenie na czas nieokreślony oblicza się:

- 1) za reprodukcyjną trzodę chlewną — od wartości ewidencyjnej wykazanej w bilansie,
- 2) za pozostałą trzodę chlewną — od wartości sztuk sprzedanych, zużytych na własne potrzeby oraz padłych i ubitych z konieczności.

2. Składkę za ubezpieczenie trzody chlewnej w tuczu pobiera się w sposób następujący:

- 1) na początku okresu ubezpieczenia wpłacana jest składka w formie zaliczki, obliczona od przewidywanej maksymalnej wartości trzody chlewnej wykazanej we wniosku o ubezpieczenie,
- 2) po zakończeniu okresu ubezpieczenia ustala się ostateczną sumę składki należnej za ten okres, obliczoną od faktycznej wartości trzody chlewnej, i pobiera się różnicę pomiędzy składką należną a pobraną już zaliczką lub zwraca się składkę nadpłaconą.

3. W faktycznej wartości trzody chlewnej w tuczu uwzględnia się wartość sztuk sprzedanych, zużytych na własne potrzeby, padłych lub ubitych z konieczności.

4. Wartość sztuk trzody chlewnej w tuczu przyjmowaną do obliczenia składki określa się:

- 1) w odniesieniu do trzody chlewnej sprzedanej i zużytej na własne potrzeby w okresie ubezpieczenia — na podstawie ksiąg i dowodów rachunkowych ubezpieczającego,
- 2) w odniesieniu do trzody chlewnej padłej albo ubitej z konieczności w okresie ubezpieczenia — w wysokości określonej przez PZU przy ustalaniu szkód.

Do obliczenia składki nie może być przyjęta jednak niższa wartość aniżeli wynikająca z przemnożenia wagi tych zwierząt przez przeciętną cenę skupu rzeźnej trzody chlewnej mięsno-słoninowej wszystkich klas, ustaloną według cen podanych w cenniku skupu zwierząt rzeźnych dla sztuk kontraktowanych dostarczonych w uzgodnionym terminie, z wyłączeniem premii okresowych, dopłat i potrąceń.

5. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia trzody chlewnej w tuczu w związku z likwidacją tuczarni, składkę, z zastrzeżeniem ust. 6, oblicza się od wartości sztuk

sprzedanych, zużytych na własne potrzeby oraz padłych i ubitych z konieczności — od początku danego okresu ubezpieczenia do dnia likwidacji tuczarni. Ubezpieczający obowiązany jest podać PZU wartość zwierząt w ciągu 30 dni od dnia likwidacji tuczarni.

6. PZU nie zwraca składki, jeżeli w okresie ubezpieczenia przed rozwiązaniem umowy ubezpieczenia przyznane zostało odszkodowanie.

§ 10. 1. Składkę za ubezpieczenie trzody chlewnej należącej do jednostek gospodarki nie uspołecznionej i osób fizycznych ustala się od wartości ryczałtowej jednej sztuki:

- 1) dla trzody chlewnej reprodukcyjnej — od wartości ryczałtowej obliczonej przez przemnożenie wagi 200 kg (przeciętna waga jednej sztuki) przez przeciętną, obowiązującą w dacie zawierania umowy ubezpieczenia, cenę skupu rzeźnej trzody chlewnej mięsno-słoninowej wszystkich klas, ustaloną według cen podanych w cenniku skupu zwierząt rzeźnych dla sztuk kontraktowanych dostarczonych w uzgodnionym terminie,
- 2) dla trzody chlewnej w tuczu — od wartości ryczałtowej obliczonej przez przemnożenie wagi 120 kg (przewidywanej na koniec tuczu) przez przeciętną, obowiązującą w dacie zawierania umowy ubezpieczenia, cenę skupu rzeźnej trzody chlewnej mięsno-słoninowej wszystkich klas, ustaloną według cen podanych w cenniku skupu zwierząt rzeźnych dla sztuk kontraktowanych dostarczonych w uzgodnionym terminie.

2. Obliczenia należnej składki dokonuje się mnożąc wartość trzody chlewnej ustaloną w sposób określony w ust. 1 przez odpowiednią stopę składki określoną w § 17 tabela I poz. 3 lub tabela II poz. 1.

§ 11. 1. Składkę za ubezpieczenie lisów, norek i nutrii, z wyjątkiem składki za ubezpieczenie zwierząt nabytych w czasie trwania umowy ubezpieczenia, oblicza się za pełny okres ubezpieczenia od sumy ubezpieczenia całego pogłowia zwierząt danego gatunku na fermie, tj. stada podstawowego i przychówka.

2. Składkę za ubezpieczenie lisów, norek i nutrii nabytych w czasie trwania umowy ubezpieczenia oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU; składka płatna jest w terminie określonym w § 5 ust. 1.

3. Dla określenia sumy ubezpieczenia przychówka przyjmuje się następujące normy liczbowe przychówka odchowanego od jednej samicy w okresie rocznym:

- 1) dla listów pospolitych — 3 sztuki,
- 2) dla lisów polarnych — 6 sztuk,
- 3) dla norek — 3 sztuki,
- 4) dla nutrii — 8 sztuk.

Sumę ubezpieczenia przychówka oblicza się mnożąc normę liczbową przychówka od jednej samicy przez wartość jednej sztuki przychówka określoną zgodnie z postanowieniami ogólnych warunków ubezpieczenia zwierząt futerkowych. Nieosiągnięcie lub przekroczenie zryczałtowanych norm liczbowych przychówka od jednej samicy nie wpływa na ustalenie wysokości składki i nie daje podstawy do żądania dopłaty lub zwrotu składki pobranej przez PZU.

§ 12. 1. Składkę za ubezpieczenie drobiu pobiera się za okres ubezpieczenia ustalony w ogólnych warunkach ubezpieczenia drobiu, w zależności od kierunku chowu i gatunku drobiu.

2. Składka za ubezpieczenie drobiu obliczana jest od sumy ubezpieczenia za pełny stan liczbowy drobiu (bez bonifikaty zakładów drobiarskich) wstawionego do tuczu, odchovu lub chowu.

3. Ubezpieczający obowiązany jest opłacić składkę za ubezpieczenie drobiu dodatkowo wstawionego ponad ilość podaną przy zawieraniu umowy ubezpieczenia — w terminie 14 dni od wstawienia tego drobiu na fermę.

§ 13. 1. W ubezpieczeniu drobiu tuczonego, jeżeli ubezpieczający przed upływem okresu tuczu zgłosi wniosek o przedłużenie okresu ubezpieczenia, składka za każdy następny rozpoczęty tydzień tuczu, ponad okres ustalony w ogólnych warunkach ubezpieczenia lub umowie, wynosi:

- 1) za kury i indyki — 0,7% sumy ubezpieczenia,
- 2) za kaczki i gęsi — 1,0% sumy ubezpieczenia.

2. W razie rozszerzenia zakresu ubezpieczenia drobiu na szkody powstałe w wyniku niezawinionych przerw w dopływie prądu, pobiera się składkę dodatkową w wysokości 0,3% sumy ubezpieczenia.

§ 14. 1. Składkę za ubezpieczenie pasiek pobiera się za pełny roczny okres ubezpieczenia, z wyjątkiem składki za ubezpieczenie pni pszczelich dochowanych lub nabytych w okresie trwania umowy ubezpieczenia.

2. Składkę za ubezpieczenie pni pszczelich dochowanych lub nabytych w okresie trwania umowy ubezpieczenia oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU.

§ 15. W ubezpieczeniu powszechnym zwierząt stopy składek mogą być obniżone w granicach do 30% z zastrzeżeniem § 24.

§ 16. Stopy składek podane w § 17, 18 i 21 mogą być — w zależności od wyników finansowych ubezpieczenia poszczególnych gatunków zwierząt w województwie w okresie ostatnich 2 lat — obniżane lub podwyższane w granicach do 30%.

Taryfa A

§ 17. Tabela stóp składek za ubezpieczenie zwierząt (w tym zwierząt futerkowych i drobiu) od padnięcia i uboju z konieczności na okres roczny lub krótszy oraz za ubezpieczenie pasiek:

Tabela I

Przedmiot ubezpieczenia	Stopa składki w % sumy ubezpieczenia lub wartości*)	
	ubezpieczenie na okres roczny	ubezpieczenie na okres 1 miesiąca lub krótszy od 1 miesiąca
1	2	3
1. Konie:		
1) zarodowe	8,5	—
2) użytkowe:		
a) w rolnictwie	8,5	—
b) poza rolnictwem, z wyjątkiem koni używanych do prac w lesie	12,5	—
c) używane do prac w lesie	19,0	—
3) biorące udział w nakręcaniu filmów i sportowe używane pod siodło	12,5	1,0
4) sportowo-wyczynowe używane w konkursach hipicznych	19,0	2,0
2. Bydło zarodowe i użytkowe	5,0	—
3. Trzoda chłевна przeznaczona do reprodukcji:		
a) w rolnictwie	4,5	—
b) poza rolnictwem	5,0	—
4. Owce i kozy:		
a) zarodowe	7,0	—
b) użytkowe	8,0	—
5. Psy:		
a) pokojowe	10,0	0,8
b) myśliwskie i ratownicze	15,0	1,2
c) będące przewodnikami niewidomych lub używane do wykrywania nieszczelności gazu	5,0	0,4
6. Koty	10,0	0,8

*) W ubezpieczeniu trzody chłektywnej.

Tabela II

Przedmiot ubezpieczenia	Stopa składki w % sumy ubezpieczenia lub wartości*)	Przedmiot ubezpieczenia	Stopa składki w % sumy ubezpieczenia lub wartości*)
1	2	1	2
1. Trzoda chłевна w tuczcu:		3. Drób:	
a) w rolnictwie	4,5	1) ubezpieczenie powszechne drobiu kontraktowanego:	
b) poza rolnictwem	5,0	a) drób tuczony:	
2. Zwierzęta futerkowe:		— kury	0,7
1) od urodzenia:		— kaczki	2,0
a) lisy i nutrie	5,0	— gęsi	5,0
b) norki	18,0	— indyki	7,0
2) od urodzenia z zachowaniem udziału własnego ubezpieczającego w wysokości 5% łącznej sumy ubezpieczenia stada podstawowego i przychówka:		b) młodzież w odchowie na nioški	1,0
a) lisy i nutrie	3,0	c) drób nieśny:	
b) norki	15,0	— kury	5,0
3) od urodzenia z zachowaniem udziału własnego ubezpieczającego w wysokości 10% łącznej sumy ubezpieczenia stada podstawowego i przychówka:		— kaczki, gęsi, indyki	1,6
a) lisy i nutrie	2,0	2) ubezpieczenie indywidualne:	
b) norki	12,0	a) drób tuczony:	
4) od 8 tygodnia życia:		— kury	2,0
a) lisy i nutrie	3,0	— kaczki	4,0
b) norki	11,0	— gęsi	8,0
5) króliki hodowlane	5,0	— indyki	9,0
		b) młodzież w odchowie na nioški:	
		— kury, kaczki	1,5
		— indyki, gęsi	5,0
		c) drób nieśny:	
		— kury	8,0
		— kaczki, gęsi, indyki	3,0
		a. Pasiaki	8,0
		— z wyłączeniem ryzyka zatrucia środkami chemicznymi	3,0

*) W ubezpieczeniu trzody chłownej.

Taryfa B

§ 18. Tabela stóp składek za ubezpieczenie na sumy dodatkowe koni i bydła ponad wartości normowe wynikające z ubezpieczenia ustawowego:

Przedmiot ubezpieczenia	Stopa składki w % sumy ubezpieczenia zwierząt	
	w rolnictwie	poza rolnictwem
1	2	3
konie	8,5	12,5
bydło	5,0	5,0

Taryfa C

§ 19. Tabela stóp składek za rozszerzony zakres ubezpieczenia zasadniczego: zwierząt od padnięcia i uboju z konieczności oraz pasiek.

Zakres ubezpieczenia	Przedmiot ubezpieczenia	Stopa składki w % sumy ubezpieczenia*)	
		w rolnictwie	poza rolnictwem
1	2	3	4
1. Utrata przydatności hodowlanej	ogierzy	1,0	1,0
	tryki	1,0	1,0
	buhaje	1,0	1,0
	buhaje w SHiUZ	—	7,7
	knury	1,0	1,0
	kozy	1,0	—
2. Całkowita utrata mleczności	bydło	1,0	1,0
3. Utrata płodu : młodego przychówka w wieku do 180 dni	konie	0,7	—
	bydło	0,9	—
4. Kradzież pni pszczelich lub rodzin pszczelich z uli z plastrami czerwia albo miodu	pasieki	1,0	1,0

*) Składkę za ubezpieczenie utraty płodu i młodego przychówka w wieku od 180 dni oblicza się od sumy ubezpieczenia zwierzęcia matki.

Taryfa D

§ 20. Tabela stóp składek za krótkoterminowe ubezpieczenie zwierząt w czasie transportu krajowego, wystaw i wypasów:

Przedmiot ubezpieczenia	Stopa składki w % sumy ubezpieczenia dla wszystkich jednostek ubezpieczających (uspołecznione i nie uspołecznione oraz osoby fizyczne)								
	zasadnicza składka za ubezpieczenie					dodatkowa składka za każdy dodatkowy dzień trwania ubezpieczenia			
	w transporcie do 2 dni	w czasie transportu i przebywania w bazie do 5 dni	w czasie transportu i wystawy do 21 dni	w czasie wystawy do 14 dni	w czasie transportu, wypasu do 6 miesięcy	w transporcie	w czasie transportu i przebywania w bazie	w czasie transportu i wystawy	w czasie wystawy
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Konie	0,8	1,2	1,5	1,0	—	0,25	0,20	0,10	0,05
2. Bydło	0,4	0,6	1,2	0,8	3,0	0,15	0,10	0,08	0,05
3. Trzoda chlewna luzem	1,0	1,5	2,2	1,5	—	0,3	0,20	0,12	0,10
4. Trzoda chlewna w klatkach	0,8	1,2	2,0	1,5	—	0,2	0,15	0,10	0,10
5. Owce na rędkach	—	—	—	—	9,0	—	—	—	—
6. Owce poza rędkami	0,4	0,6	1,0	0,6	—	0,2	0,15	0,10	0,05
7. Kozy	0,4	0,6	1,0	0,6	—	0,2	0,15	0,10	0,05
8. Drób	0,8	1,2	2,0	1,5	—	0,2	0,15	0,12	0,10
9. Zwierzęta futerkowe	1,2	2,0	2,5	1,0	—	0,3	0,2	0,2	0,15

Taryfa D1

§ 21. Tabela stóp składek za krótkoterminowe ubezpieczenie zwierząt na czas opasu:

Przedmiot ubezpieczenia	Składka w % sumy ubezpieczenia za okres ubezpieczenia w opasie						
	do 3 miesięcy	do 6 miesięcy	do 9 miesięcy	do 12 miesięcy	do 15 miesięcy	do 18 miesięcy	za każdy dodatkowy następny rozpoczęty miesiąc trwania ubezpieczenia
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Bydło	1,5	2,7	3,9	5,0	6,0	7,0	1,0
2. Owce	2,0	4,0	6,0	8,0	—	—	1,0

Taryfa E

§ 22. Tabela stóp składek za krótkoterminowe ubezpieczenie zwierząt w obrocie POZH:

Przedmiot ubezpieczenia	Stopa składki w % sumy ubezpieczenia
1	2
1. Konie	1,2
2. Bydło	0,3
3. Trzoda chlewna	0,6
4. Owce	0,5
5. Pozostałe zwierzęta	0,4

§ 23. Składkę za ubezpieczenie zwierząt w obrocie POZH (taryfa E) oblicza się następująco:

- 1) za sumę ubezpieczenia przyjmuje się 70% podanej przez przedsiębiorstwo wartości dokonanych zakupów zwierząt za każdy kwartał; składka ta płatna jest z dołu, najpóźniej w miesiąc po zakończeniu kwartału;

- 2) w razie przedłużenia okresu ubezpieczenia koni ponad 4 tygodnie, składka za każdy następny okres czterotygodniowy wynosi 1,2%.

§ 24. 1. Jeżeli w ubezpieczeniu zwierząt w obrocie POZH (taryfa E) przeciętna roczna suma wypłaconych odszkodowań za ubezpieczenie poszczególnych gatunków zwierząt w danym województwie jest w stosunku rocznym:

- 1) niższa od 70% sumy wpływów ze składek — składki ulegają obniżeniu do takiej wysokości, aby wypłaty odszkodowań nie przekraczały 80% wpływów ze składek,
- 2) wyższa od 80% sumy wpływów ze składek — składki ulegają podwyższeniu do takiej wysokości, aby sumy wypłaconych odszkodowań w stosunku rocznym nie przekraczały 80% sumy wpływów ze składek.

2. Składki ustala się na podstawie danych dotyczących szkodowości za okres co najmniej ostatnich 2 lat.

Taryfa F

§ 25. Tabela stóp składek za krótkoterminowe ubezpieczenie zwierząt od szkód spowodowanych trzebieniem i operacją:

Przedmiot ubezpieczenia	Stopa składki w % sumy ubezpieczenia
1	2
Trzebienie — okres odpowiedzialności od 8 do 21 dni w zależności od gatunku	
1. Ogiery — do 2 lat	0,8
— ponad 2 lata do 4 lat	1,2
— ponad 4 lata do 6 lat	2,4
— ponad 6 lat do 10 lat	3,6
2. Wnętry — jednostronne	5,2
— dwustronne	8,0
3. Buhaje — do 2 lat	0,8
— ponad 2 lata do 4 lat	1,2
4. Tryki do 2 lat	0,8
5. Knury do 200 kg wagi żywej (za każde 50 kg ponad 200 kg powiększa się składkę o 0,5%)	4,8
6. Loszki — do 70 kg wagi żywej	2,0
— ponad 70 do 100 kg wagi żywej	3,0
— lochy stare ponad 100 kg wagi żywej	3,5
7. Prosięta	0,4

1	2
Operacje z odpowiedzialnością do 21 dni:	
1) operacja przepukliny pępkowej źrebiąt	4,5
2) operacja przepukliny pępkowej starszych koni	6,5
3) operacja przepukliny pachwinowej	6,0
4) operacja przepukliny mosznowej	4,5
5) amputacja prącia u konia	5,0
6) operacyjne leczenie włókniaków zakaźnych powrózka nasiennego (botriomycosis funiculi spermatici)	4,5
7) operacyjne leczenie stulejki (phimosis)	3,0
8) operacyjne leczenie zadzierzgnięcia żołędzi (paraphimosis)	3,0
9) operacyjne leczenie dychawicy świszczącej	4,5
10) operacja na jelitach (enterotomia)	7,5
11) operacyjne rozkawałkowanie płodu (embriotomia)	9,0
12) operacja przetoki kłębu u konia	7,5
Operacje z odpowiedzialnością do 14 dni:	
1) operacja chrząstki kopytowej	3,0
2) operacja raka strzałki	3,0
3) przecięcie ścięgna (tenotomia)	4,3
4) operacja na krtani	6,0
5) resekcja żebra	4,5
6) przewiązanie przewodu Stenona	6,0
7) wycięcie nerwu infraorbitalnego	5,0
8) usunięcie kamieni z przewodu przyuszniczy	6,0
9) usunięcie kamieni z moczowodu lub z pęcherza moczowego	6,0
10) usunięcie nowotworu w pochwie	4,5
11) operacja worka powietrznego	6,0
12) zabiegi operacyjne przy wypadnięciu pochwy	4,0
13) zabiegi operacyjne przy wypadnięciu prostaty	4,0
14) operacyjne usuwanie obcego ciała ze żwacza u bydła (rumenotomia)	9,0
15) amputacja macicy	7,5
16) usunięcie ciała obcego z przelyku	7,0
17) przecięcie nerwu na kończynach u koni (neurektomia)	6,0
18) operacja konia tykawego	10,0
19) trzebieenie samic	10,0
Operacje z odpowiedzialnością do 8 dni:	
1) operacja tchawicy (tracheotomia)	2,2
2) amputacja trzeciego palca u bydła	3,5
3) usuwanie gałki ocznej	3,0
4) otwarcie zatoki czołowej lub szczękowej	4,5
5) dławowanie zębów u koni	3,0